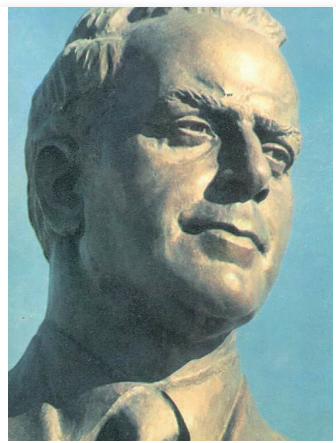

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

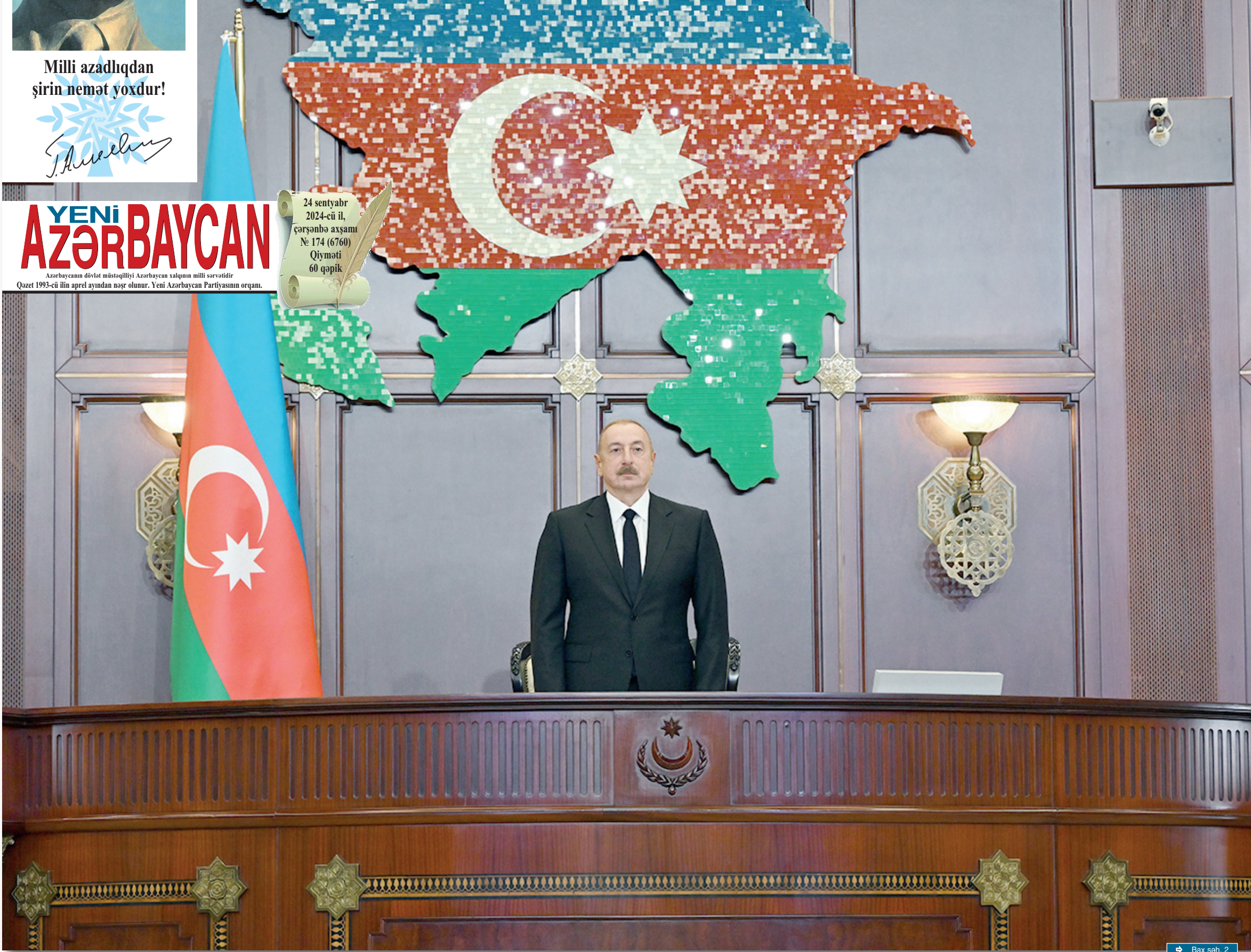
J. Huseynov

**YENİ
AZƏRBAYCAN**

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir.
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

24 sentyabr
2024-cü il,
çərşənbə axşamı
№ 174 (6760)
Qiyməti
60 qəpik

Suverenliyimizin tam bərpa edilməsi ölkə qarşısında yeni imkanlar açır

Bax sah. 2

VII çağırış Milli Məclisin ilk iclası...

Bax sah. 4

Zəngəzur dəhlizi “düyünü”nü kim açacaq?

Bax sah. 6

Vətən müharibəsinə 3 gün qalırdı...

Bax sah. 3

Ermənistan hökumətindən və revanşist dairələrdən təhlükəli yoldan əl çəkməyi tələb edirik

Qərbi Azərbaycan İcması Ermənistan
dairələri tərəfindən son günlər “Dağ-
lıq Qarabağ”la bağlı intensivləşən
kampaniya ilə bağlı bəyanat yayıb. Bə-
yanatda qeyd edilir ki, bəzi xarici qüv-
vələrin təhriki ilə Ermənistan
dairələri tərəfindən son günlər “Dağ-
lıq Qarabağ”la bağlı intensivləşən
kampaniya ilə bağlı bəyanat yayıb. Bə-
yanatda qeyd edilir ki, bəzi xarici qüv-
vələrin təhriki ilə Ermənistan

vanşist qüvvələr və erməni diasporası
“Dağlıq Qarabağ məsələsi”nin guya
həll edilmədiyinə, hələ də açıq qaldığı-
na dair kampaniyalarını intensivləşdi-
riblər. Bu yanaşma, eləcə də Ermənis-
tan tərəfinin Azərbaycanın ərazi bütöv-
lüyünə təhdid törədən həmin element-

lərə qarşı hərəkətsizliyi, sürətlə silah-
lanması, Konstitusiyasından Azərbay-
cana qarşı ərazi iddialarını çıxarmaqdan
imtina etməsi ciddi narahatlıq doğurur.
Bu baxımdan, qətiyyətlə xatırlatmaq is-
təyirik ki, “Dağlıq Qarabağ məsələ-
si”nin hələ də həll olunmadığını düşü-

nənlər kökündən yanırırlar. Azərbaycan
öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini
birdəfəlik bərpa edib və bu, əbədidir
və dönməzdir. Əslində, həll olunmamış
məsələ, Qərbi azərbaycanlıların təhlükə-
siz və ləyaqətli şəkildə öz doğma
yurdlarına geri qayıtmalarıdır. Hələ
açıq qalan məsələ məhz Qərbi Azər-
baycana qayıdış məsələsidir. Qərbi
Azərbaycan İcması bu yolda öz səyləri-
ni ardıcıl şəkildə davam etdirəcək. Biz
Ermənistan hökumətindən və məlum
revanşist dairələrdən bu təhlükəli yol-
dan əl çəkməyi tələb edirik.

Kanadalı
nazir hərbi
caniləri
dəstəkləyir...

Fransada yeni hökumət hədəfdə

Bax sah. 4

Bax sah. 7

Sentyabrın 23-də yeddinci çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin ilk iclası keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iclasda iştirak edib. Dövlətimizin başçısı nitq söyləyib. Yeni seçilmiş deputatları təbrik edərək Milli Məclisə uğurlar arzuladığını bildiren Prezident İlham Əliyev parlamentin öz işi ilə ölkəmizin hərtərəfli inkişafına öz töhfəsini bundan sonra da verəcəyinə və Azərbaycanın dayanıqlı inkişafının təmin ediləcəyinə əminliyini bildirib.

Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, bulki prezident və parlament seçkiləri müstəqil ölkəmizin tarixində ilk dəfə idi ki, ölkəmizin bütün ərazisində keçirildi. “Bu, tarixi hadisədir. İkinci Qarabağ müharibəsi və suverenliyimizin tam bərpa edilməsi dünya miqyasında tarixi hadisələrdir. Azərbaycan xalqı güclü iradə, birlik göstərərək 30 il davam edən işğala son qoydu. Azərbaycan dövləti öz gücünü göstərdi, xalqımız isə bütün dünyaya öz əylənməz ruhunu göstərməlidir. Ona görə əminəm ki, 2024-ci il bu baxımdan tarixdə qalan il olacaqdır.”

İşinə qədəm qoy-
muşdur və nəticələr
də göz qabağındadır.
Son 3-4 il ərzində
ölkəmizin beynəlxal-
qam məqəvləri daha
da möhkəmləndi.
İkinci Qarabağ mü-
haribəsinin və anti-
terror əməliyyatının
nəticələrini büt-
tün dünyaya qəbul
etdirə bildik. Halbu-
ki bunu qəbul etmək
istəməyən ölkələr
və dairələr var idi,
bu gün də var. Biz
hamımız bunu yaxşı
görürük ki, bizə qar-
şı əsassız ittihamlar,
ikili standartlar əsa-

Prezident İlham Əliyev bildirib ki, İkinci Qarabağ müharibəsi və antiterror əməliyyatı nəticəsində suverenliyimizin tam bərpa edilməsi ölkə qarşısında yeni imkanlar, yeni üfüqlər açır. "30 ildir işğal arxada qaldı. İndi ölkəmiz genişmiqyaslı quruculuq, inkişaf

Prezident İlham Əliyev bildirib ki, İkinci Qarabağ müharibəsi və antiterror əməliyyatı nəticəsində suverenliyimizin tam bərpa edilməsi ölkə qarşısında yeni imkanlar, yeni üfüqlər açır. "30 ildir işğal arxada qaldı. İndi ölkəmiz genişmiqyaslı quruculuq, inkişaf

hamlar davam edir. Ancaq bu, nə bizim iradəmizə, nə xalqımızın iradəsinə heç cür təsir edə bilməz. Dövlət suverenliyinin bərpə edilməsindən cəmi bir il keçir. Üç gün bundan əvvəl biz artıq bu günü bayram günü kimi qeyd etmənlə bərabər, demək istərdik ki, aramız üçün heç bir əsas yoxdur. Biz tarixi qəlbimizdə əbədi yaşadacağımız bayram xalqı, bütün gələcək nəsilləri Qələbə ilə haqlı olaraq fəxr

şük. Bununla bərabər, demək istərdim ki, ar-
xayınlaşmaq üçün heç bir əsas yoxdur. Biz
bu şanlı tarixi qələbimizdə əbədi yaşadaca-
yıq. Azərbaycan xalqı, bütün gələcək nəsil-
lər bu şanlı Qələbə ilə haqlı olaraq fəxr
edəcəklər”

Dövlət başçısı qeyd edib ki, birinci nömrəli vəzifə hərbəi gücümüzün artırılmasıdır. "Baxmayaraq ki, İkinci Qarabağ müharibəsi və antiterror əməliyyatı arxada qaldı, həm dünyada gedən proseslər, yeni münaqişə, müharibə ocaqlarının yaranılması və otrafrımızda gərginliyin artması, yeni zamanda, Ermənistanı revansizm meyilləri bizi bu sahədə daha diqqət göstərməyə vadar edir. Hərbi gücümüz olmasa, biz heç bir müstəvidə - ne iqtisadi, ne siyasi müstəvidə uğur qazana bilmərik. Hesab edirik ki, müstəqil Azərbaycanın tarixi, o cümlədən 30 illik işğal bunu əyani şəkildə göstərir. Bizim hərbi imkanımız, gücümüz olmasaydı, heç vaxt torpaqlarımızı işğalçılardan azad edə bilməzdik. İndi dünyada neinki siyasətlə məşğul olanlar, hesab edirik ki, bütün insanlar görürlər ki, bəynəlxalq hüquq anlayışı tamamilə sarsılıb. İkinci Dünya müharibəsindən sonra formalaşmış təhlükəsizlik arxitekturası artıq mövcud deyil, "Kim güclüdür, o da haqlıdır" prinsipi üstünlük təşkil edir və artıq bəzi böyük dövlətlər bunu heç gizlətmirlər. Bizim isə siyasətimiz, əslində, uzun illər ərzində bu istiqamətdə aparılırdı. İşğal dövründə, ilk növbədə, hərbi gücümüzün artırılması daim bizim əsas vəzifəmiz idi və hər il Milli Məclisdə dövlət büdcəmiz təşdiq olunanda artıq hər kəs görürdü ki, birinci xətlərdə hərbi xərclərdir. Bu gün də belə olmalıdır".

Dövlət başçısı qeyd edib ki, birinci nömrəli vəzifə hərbəi gücümüzün artırılmasıdır. "Baxmayaraq ki, İkinci Qarabağ müharibəsi və antiterror əməliyyatı arxada qaldı, həm dünyada gedən proseslər, yeni münaqişə, müharibə ocaqlarının yaranılması və otrafrımızda gərginliyin artması, yeni zamanda, Ermənistanı revansizm meyilləri bizi bu sahədə daha diqqət göstərməyə vadar edir. Hərbi gücümüz olmasa, biz heç bir müstəvidə - ne iqtisadi, ne siyasi müstəvidə uğur qazana bilmərik. Hesab edirik ki, müstəqil Azərbaycanın tarixi, o cümlədən 30 illik işğal bunu əyani şəkildə göstərir. Bizim hərbi imkanımız, gücümüz olmasaydı, heç vaxt torpaqlarımızı işğalçılardan azad edə bilməzdik. İndi dünyada neinki siyasətlə məşğul olanlar, hesab edirik ki, bütün insanlar görürlər ki, bəynəlxalq hüquq anlayışı tamamilə sarsılıb. İkinci Dünya müharibəsindən sonra formalaşmış təhlükəsizlik arxitekturası artıq mövcud deyil, "Kim güclüdür, o da haqlıdır" prinsipi üstünlük təşkil edir və artıq bəzi böyük dövlətlər bunu heç gizlətmirlər. Bizim isə siyasətimiz, əslində, uzun illər ərzində bu istiqamətdə aparılırdı. İşğal dövründə, ilk növbədə, hərbi gücümüzün artırılması daim bizim əsas vəzifəmiz idi və hər il Milli Məclisdə dövlət büdcəmiz təşdiq olunanda artıq hər kəs görürdü ki, birinci xətlərdə hərbi xərclərdir. Bu gün də belə olmalıdır".

Prezident İlham Əliyev ölkə qarşısında ilk növbədə, Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru bərpa etmək vəzifəsinin durduğunu xatırladaraq deyib ki, ancaq əgər biz hərbi sahəyə diqqətimizi azaltsaq və oraya ayrılan vəsaiti lazımi səviyyədə təmin etməsək, gələcəkdə bizi problemlər gözləyə bilər.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, İkinci Qarabağ müharibəsindən keçən dövr ərzində böyük dərəcədə öz hərbi gücümüzü artırmışıq, yeni silahlı birləşmələr yaradıldı, xüsusi təyinatlı qüvvələrin sayı tərkibi bir neçə dəfə artırıldı. Yeni xüsusi təyinatlı qüvvələr, komanda qüvvələri yaradıldı və onların da sayı tərkibi ildən-ilə artır və artacaq.

Prezident İlham Əliyev bildirib ki, Ermənistanda İkinci Qarabağ müharibəsindən və antiteror əməliyyatının nəticələri ilə barışmaq istəmirlər. "Üzdə bunu desələr də, onların işləri, siyasətləri, addımları tam əks mənzərə yaradır. Bu günə qədər heç bir funksional məhiyyət daşımayan Minsk qrupunun formal olaraq saxlanması da məhz buna dəlalət edir. Hər kəs yaxşı bilir Minsk qrupu nə üçün yaradılmışdır - Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün. Qarabağ münaqişəsi həll olunub, təm və bərdəfəqlə, Ermənistan

Dövlət başçısı qeyd edib ki, İkinci Qarabağ müharibəsindən keçən dövr ərzində böyük dərəcədə öz hərbi gücümüzü artırmışıq, yeni silahlı birləşmələr yaradıldı, xüsusi təyinatlı qüvvələrin sayı tərkibi bir neçə dəfə artırıldı. Yeni xüsusi təyinatlı qüvvələr, komanda qüvvələri yaradıldı və onların da sayı tərkibi ildən-ilə artır və artacaq.

Prezident İlham Əliyev bildirib ki, Ermənistanda İkinci Qarabağ müharibəsindən və antiteror əməliyyatının nəticələri ilə barışmaq istəmirlər. "Üzdə bunu desələr də, onların işləri, siyasətləri, addımları tam əks mənzərə yaradır. Bu günə qədər heç bir funksional məhiyyət daşımayan Minsk qrupunun formal olaraq saxlanması da məhz buna dəlalət edir. Hər kəs yaxşı bilir Minsk qrupu nə üçün yaradılmışdır - Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün. Qarabağ münaqişəsi həll olunub, təm və bərdəfəqlə, Ermənistan

Arxasında ki, bizimlə danışmaq yacaq

nin rəsmi dəirləri də öz bəyanatları ilə sanki bunları etiraf edirlər. Amma bununla paralel olaraq, bizim bütün təkidlərimizə

rəğmən, Minsk qrupunu yenə də formal olaraq saxlamaq ancaq bir məqsədi digər bilər ki, yenidən bizə qarşı ərazi iddiaları bax qaldır-sın. Ermənistanın arxasında dayanan ölkələr, onların fəaliyyəti, onların qəbul etdikləri qərarlar, qətnə-mələr, açıqlamalar - bütün bunlar onu göstərir ki, biza qarşı bax çürkin oyun hələ bitməyib. Bizim Qələbə-mizi həzm edə bilməyən xarici da-irələr bizə qarşı yeni planlar hazırla-ırtı".

Ordumuzun döyüş qabiliyyəti-nin artdığını, texnika ilə təchizatın lazımi səviyyədə təmin edildiyini və eiddəliyini vürğulayan dövləti-mizin başçısı bildirib ki, Erməni-stan və onun arxasında duran istəni-lən ölkə bilməlidir ki, bizimlə şan-taj və ultimatum dili ilə danışmaq mümkün olmayacaq. İstənilən ca-vabı verməyə hazırız, buna qadiri-ya hər zaman buna hazır olmalıyıq

Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, biz yerli hərbi sənaye kompleksimizi də daha sürətlə inkişaf etdirməliyik. “Bu il bu məqsədlə böyük vəsait ayrılmışdır və gələn il də ayrılacaq. Bizim bütün hərbi zavodları-

Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, biz yerli hərbi sənaye kompleksimizi də daha sürətlə inkişaf etdirməliyik. “Bu il bu məqsədlə böyük vəsait ayrılmışdır və gələn il də ayrılacaq. Bizim bütün hərbi zavodları-

rin sayına, həm də ki, istehsal oluna-
caq məhsulların keyfiyyətinə gö-
rə. Burada bir neçə məqsəd güdü-
lür. İlk növbədə, yerli hərbi sənaye
kompleksinin yaradılması hər bir
ölkənin ümumi gücünü və inkişafı
göstərir. İkinci, biz xarici mənbə-
lərdən daha az asılı olmalıyıq. Təbii
ki, bu asılılıq tam aradan qaldırmaq müm-
kün olmayacaq. Bunu da biz bilməliyik. Am-
ma maksimum dərəcədə özümüzü yerli is-
tehsalata təmin etməliyik”.

ki, bu asılılığı tam aradan qaldırmaq mümkün olmayacaq. Bunu da biz bilməliyik. Amma maksimum dərəcədə özümüzü yerli istehsalla təmin etməliyik”.

mızda genişmiq-
yaslı modernləş-
mə işləri aparılır.
Deməli, yeni ava-
danlıq, texnika,
silah-sursat isteh-
sal olunur. Bir ne-
çə xarici tərəf-
daşla yeni isteh-
salat sahələrinin
yaradılması artıq
praktik müstəviyə
keçibdir. Yəqin
ki, növbəti bir-iki
il ərzində bizim
hərbi sənaye
kompleksimiz da-
ha böyük osalaq-
ta keçəcək.

uzunluğu 500 kilo-
Özü də bu şərti
oğrafiyası çox ağır,
qətiyyəti-nəzərdən
yerləşir və orada
qədər də asan de-
mət yerlərimizin
metrədən çoxdur.
Yəni, bəzən, biz
hərbi mövqeləri-
Biz Şərqi sərhəddə
inki hər an Erme-
təribatı gözəlmək
tərəfi həm kütlə-
yor, eyni zamanda,
təvə də böyük dövlət
lərin keçirir. Erme-
lərindən silah, sur-
tə hallarda ancaq, -
nəstan hərbi
şkar aparılır - bəzi
formada. Ancaq
lməliyi və bilirik,

kimlər nəyi Ermənistanə nə vaxt ötürür, hansı hərbi yük təyayrələri Ermənistan bəla imkanlarına enir və o yük təyayrələrində hansı hərbi məhsulları Ermənistanə daşıyır. Yəni Ermənistanı bizə qarşı yönəlmək üçün qaba Qərb dövlətlərinin planları göz qabağındadır. Təbii ki, onları erməni xalqı maraqlandırmır. Erməni xalqı, sadəcə, onlar üçün bir alətdir, bir vasitədir ki, Azərbaycanı daim təzyiq altında saxlasın, Ermənistan ərazisinin istifadə edərək Azərbaycan üçün və Ermənistanın digər qonşuları üçün təhdid mənbələri yaratın və beləliklə, öz maraqlarını təmin etsin. Yəni bu metodologiya kifayət qədər basitdir. Ancaq onun da bilməlidirlər ki, biz buna imkan verməyəcəyik. Mən artıq demişəm ki, əgər biz real təhdid görək, o təhdidi istənilən ərazidə məhv etmək bizim üçün böyük çətinlik yaratmıyacaq.”

uzunluğu 500 kilo-
Özü də bu şərti
oğrafiyası çox ağır,
qətiyyəti-nəzərdən
yerləşir və orada
qədər də asan de-
mət yerlərimizin
metrədən çoxdur.
Yəni, bəzən, biz
hərbi mövqeləri-
Biz Şərqi sərhəddə
inki hər an Erme-
təribatı gözəlmək
tərəfi həm kütlə-
yor, eyni zamanda,
təvə də böyük dövlət
lərin keçirir. Erme-
lərindən silah, sur-
tə hallarda ancaq, -
nəstan hərbi
şkar aparılır - bəzi
formada. Ancaq
lməliyi və bilirik,

kimlər nəyi Ermənistanə nə vaxt ötürür, hansı hərbi yük təyayrələri Ermənistan bəla imkanlarına enir və o yük təyayrələrində hansı hərbi məhsulları Ermənistanə daşıyır. Yəni Ermənistanı bizə qarşı yönəlmək üçün qaba Qərb dövlətlərinin planları göz qabağındadır. Təbii ki, onları erməni xalqı maraqlandırmır. Erməni xalqı, sadəcə, onlar üçün bir alətdir, bir vasitədir ki, Azərbaycanı daim təzyiq altında saxlasın, Ermənistan ərazisinin istifadə edərək Azərbaycan üçün və Ermənistanın digər qonşuları üçün təhdid mənbələri yaratın və beləliklə, öz maraqlarını təmin etsin. Yəni bu metodologiya kifayət qədər basitdir. Ancaq onun da bilməlidirlər ki, biz buna imkan verməyəcəyik. Mən artıq demişəm ki, əgər biz real təhdid görək, o təhdidi istənilən ərazidə məhv etmək bizim üçün böyük çətinlik yaratmıyacaq.”

Prezident İlham Əliyev ideoloji təhlükəsizliklə bağlı məsələyə də toxunaraq bildirib ki, bizə qarşı ideoloji təxribatlar davam edir. "Düzdür, onların bu günə qədər heç bir notisi olmayıb, çünki bunların qarşısında xalqımızın güclü iradəsi və milli ruhumuz dayanır. İstənilən ideoloji təxribatın burada kök salması qeyri-mümkündür. Ancaq bununla bərabər, bu, bizi sakitləşdirməməlidir. Ona görə biz buna diqqət həzrətlərimizə. Ona görə biz buna diqqət həzrətlərimizə və bizə qarşı aparılan cirkün oyunları ifadə etməliyə, necə ki, edirik, həm rəsmi surətdə, həm icimai məkanda, həm də media məkanda. Hesab edirik ki, Azərbaycan xalqı bu gün hər şeyi yaxşı görür, hər şeyi yaxşı bilir - bizim dostumuz kimdir, düşmənimiz kimdir.

Prezident İlham Əliyev ideoloji təhlükəsizliklə bağlı məsələyə də toxunaraq bildirib ki, bizə qarşı ideoloji təxribatlar davam edir. "Düzdür, onların bu günə qədər heç bir notisi olmayıb, çünki bunların qarşısında xalqımızın güclü iradəsi və milli ruhumuz dayanır. İstənilən ideoloji təxribatın burada kök salması qeyri-mümkündür. Ancaq bununla bərabər, bu, bizi sakitləşdirməməlidir. Ona görə biz buna diqqət həzrətlərimizə. Ona görə biz buna diqqət həzrətlərimizə və bizə qarşı aparılan cirkün oyunları ifadə etməliyə, necə ki, edirik, həm rəsmi surətdə, həm icimai məkanda, həm də media məkanda. Hesab edirik ki, Azərbaycan xalqı bu gün hər şeyi yaxşı görür, hər şeyi yaxşı bilir - bizim dostumuz kimdir, düşmənimiz kimdir.

İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra görülmüş işlər bəzədə danışıq dövlətimizin başçısı müharibədən sonra bu ilin sonuna qədər nəzərdə tutulan vəsaitin 19 milyard manat olduğunu qeyd edib. “Vəsaitin mütləq əksəriyyəti infrastruktur layihələri üçün xərclənib. Eyni zamanda, keçmiş köçkünlərin qaytarılması üçün də işlər görüldü və səkkiz mindən çox keçmiş köçkün artıq Qarabağa və Şərqi Zəngəzurə yerləşib və hər ay, hər il onların sayı artacaqdır. İnfrastruktur layihələri çox

İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra görülmüş işlər bəzədə danışıq dövlətimizin başçısı müharibədən sonra bu ilin sonuna qədər nəzərdə tutulan vəsaitin 19 milyard manat olduğunu qeyd edib. “Vəsaitin mütləq əksəriyyəti infrastruktur layihələri üçün xərclənib. Eyni zamanda, keçmiş köçkünlərin qaytarılması üçün də işlər görüldü və səkkiz mindən çox keçmiş köçkün artıq Qarabağa və Şərqi Zəngəzurə yerləşib və hər ay, hər il onların sayı artacaqdır. İnfrastruktur layihələri çox

keçmiş ağa və rləşib

İqtisadi sahədə öldü edilmiş uğurlardan danışan dövlət başçısı qeyd edib ki, 2024-cü ilin 8 ayı ərzində iqtisadiyyat 4 faizdən çox artıb, qeyri-neft sektorunda artım 7 faiz olub, xarici borcumuz illən-illə aşağı salınır və hazırda ümumi daxili məhsula nisbətə cəmi 7,5 faiz təşkil edir.

Vətəndaşların sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində görülən tədbirlərdən bəhs edən Prezident

İqtisadi sahədə öldü edilmiş uğurlardan danışan dövlət başçısı qeyd edib ki, 2024-cü ilin 8 ayı ərzində iqtisadiyyat 4 faizdən çox artıb, qeyri-neft sektorunda artım 7 faiz olub, xarici borcumuz illən-illə aşağı salınır və hazırda ümumi daxili məhsulə nisbətə cəmi 7,5 faiz təşkil edir.

Vətəndaşların sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində görülən tədbirlərdən bəhs edən Prezident

İlham Əliyev qeyd edib ki, 2018-ci ildən bu yana dörd sosial islahatlar paketi həyata keçirilmiş. "Bu sosial islahatlar paketinin məbləği 7 milyard manatdır və bu, 4 milyon insanı əhatə edir. Son beş il ərzində Azərbaycanda minimum əməkhaqqı 2,7 dəfə, minimum pensiya 2,5 dəfə artmışdır. Onu da bildirməliyəm, artıq göstəriş verildi ki, gələn ildən minimum əməkhaqqı və minimum pensiya yenə də artırılacaqdır.

Azərbaycan Prezidenti İkinci Dünya müharibəsindən sonra faşist Almaniyasına heç kimin sült müqaviləsi təklif etmədiyini xatırladaraq kapituliyasiyaya uğrayan faşist dövlətinin cəzalandırıldığını, burada isə kapitulyasiyaya uğrayan Ermənistanın növbəti cəzalandırılmadığını, hətta onlara bütün preferensiyalar verildiyini bildirib.

"Onlara Amerikadan indiyə 250 milyon dollar pul verilir. O puldan onlar öz daxili məqsədlərinə istifadə edəcəklər, qənaət olunan pula isə silah alaçaqlar, bizi öldürməyə. Bu məsuliyyəti kim daşıyır və kim daşıyaçaq? O pulu onlara verən. O cümlədən dirmağarası "Avropa Sülh Fondu". Görün, bu riyakarlığın səviyyəsinə baxın. Silah üçün nəzərdə tutulan fond, ona Sülh Fondu deyirlər,

Azərbaycan Prezidenti İkinci Dünya müharibəsindən sonra faşist Almaniyasına heç kimin sült müqaviləsi təklif etmədiyini xatırladaraq kapituliyasiyaya uğrayan faşist dövlətinin cəzalandırıldığını, burada isə kapitulyasiyaya uğrayan Ermənistanın növbəti cəzalandırılmadığını, hətta onlara bütün preferensiyalar verildiyini bildirib.

"Onlara Amerikadan indiyə 250 milyon dollar pul verilir. O puldan onlar öz daxili məqsədlərinə istifadə edəcəklər, qənaət olunan pula isə silah alaçaqlar, bizi öldürməyə. Bu məsuliyyəti kim daşıyır və kim daşıyaçaq? O pulu onlara verən. O cümlədən dirmağarası "Avropa Sülh Fondu". Görün, bu riyakarlığın səviyyəsinə baxın. Silah üçün nəzərdə tutulan fond, ona Sülh Fondu deyirlər,

Ermənistan ondan istifadə edir, Fransadan pulsuz silah alır. O vəsait də ödənilmir, başqa yerlərdən. Ona görə bu, ciddi məsələdir və bu barədə çox da danışmaq istəməzdim. Sadəcə olaraq, bizim şərtlərimiz yerində qalır. Ermənistanı silahlandıranlar bilməli-

Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, tarixi Zəfər-mizdən sonra xarici siyasətimizdə daha sərbəstlik və müstəqil, prinsipial xarici siyasət bizim əsas istiqamətimizdir. “Biz heç vaxt heç kəmə qarşı heç bir iş görməmişdik, heç kimin işinə qarışmamışdıq. Amma bizim işimizə qarışmaq istəyənlərə hər dəfə dərs verməmiş ki, bütəmsinlər”. Prezident İlham

Əliyev bildirib ki, belə cəhdlərin düğünü və olacağını xatırladılar. lərin heç bir əhəmiyyətinin olma-ğını, ancaq bizim xarici siyasət is-qamətində bu əmil təbii olaraq he-mişə nəzərə alınacağı diqqətə çe-dirib: “Bizimlə iktifadəni formatda-qarşılıqlı hörmət əsasında kim əməkdaşlıq etmək istəyirsə, biz i-şat əməkdaşlıq edəcəyik. Amma əgər kimsə hesab edir ki, bizə ge-nəşə dikte edəcək, yaxud da bizim əsaslız xarici ittiham edəcək, ya-hansısa vasitələrlə bizi qaralayacaq və sanki heç nə olmamış kimi bu-kələrlə bizi dostluq edəcəyik, bu, səhv təsəvvürdür, bu, olmayacaq.

Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, tarixi Zəfər-mizdən sonra xarici siyasətimizdə daha sərbəstlik və müstəqil, prinsipial xarici siyasət bizim əsas istiqamətimizdir. “Biz heç vaxt heç kəmə qarşı heç bir iş görməmişdik, heç kimin işinə qarışmamışdıq. Amma bizim işimizə qarışmaq istəyənlərə hər dəfə dərs verməmiş ki, bütəmsinlər”. Prezident İlham

Prezident İlham Əliyev bildirir ki, COP29-un Azərbaycanla keçirilməsi 200-ə yaxın ölkə tərəfindən yekdilliklə qəbul edilmiş qərarlar və bizim beynəlxalq nüfuzumuz, hörmətimizi göstərən vacib amildir. “Biz indi - İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra suverenliyimizi bərpa edəndən sonra daha fəal xarici siyasət aparacağıq. Vaxtilə mövcud olmadığı üçün ölgülərə indi çox ciddi təmaslar qurulur, həm sərəncay qoyuluşu layihələr nəzərdən keçirilir, yeni zərurətlər, müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar yaranır. Təbii olaraq, ənənəvi tərəfdaşlarımız, dostlarımızla münasibətlərimiz yerindədir və daha da inkişaf etməyə və daha da

Prezident İlham Əliyev bildirir ki, COP29-un Azərbaycanla keçirilməsi 200-ə yaxın ölkə tərəfindən yekdilliklə qəbul edilmiş qərarlar və bizim beynəlxalq nüfuzumuz, hörmətimizi göstərən vacib amildir. “Biz indi - İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra suverenliyimizi bərpa edəndən sonra daha fəal xarici siyasət aparacağıq. Vaxtilə mövcud olmadığı üçün ölgülərə indi çox ciddi təmaslar qurulur, həm sərəncay qoyuluşu layihələr nəzərdən keçirilir, yeni zərurətlər, müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar yaranır. Təbii olaraq, önəmli tərəfdaşlarımız, dostlarımızla münasibətlərimiz yerindədir və daha da inkişaf etməyə və daha da

dent İlham Əliyevin uzaqgörən siyasəti nəticəsində Azərbaycanın əldə etdiyi böyük uğurlar Özbəkistanda sevinc hissi ilə qarşılanır. O, 20 Sentyabr - Azərbaycanın Dövlət Suverenliyi Günü münasibətilə təbriklərini çatdırıb. Özbəkistan üçün Azərbaycanın mühüm dövlət rəhbəri sırasında layiqli yeri olduğunu deyən qonaq ölkəmizin həm regionda, həm də dünyada böyük nüfuzə malik olduğunu vurğulayaraq Prezident İlham Əliyevin müdrik qərarları ilə azad olunmuş ərazilərimizdə, o cümlədən tarixi şəhərlər olan Şuşa və Xankəndidə həyata keçirilən böyük yenidənqurma və bərpa işləri Özbəkistanda maraqla izlənildiyini qeyd edib.

Prezident İlham Əliyev Özbəkistana dövlət səfərini, ondan əvvəl isə Öz-

dent İlham Əliyevin uzaqgörən siyasəti nəticəsində Azərbaycanın əldə etdiyi böyük uğurlar Özbəkistanda sevinc hissi ilə qarşılanır. O, 20 Sentyabr - Azərbaycanın Dövlət Suverenliyi Günü münasibətilə təbriklərini çatdırıb. Özbəkistan üçün Azərbaycanın mühüm dövlət rəhbəri sırasında layiqli yeri olduğunu deyən qonaq ölkəmizin həm regionda, həm də dünyada böyük nüfuzə malik olduğunu vurğulayaraq Prezident İlham Əliyevin müdrik qərarları ilə azad olunmuş ərazilərimizdə, o cümlədən tarixi şəhərlər olan Şuşa və Xankəndidə həyata keçirilən böyük yenidənqurma və bərpa işləri Özbəkistanda maraqla izlənildiyini qeyd edib.

Prezident İlham Əliyev Özbəkistana dövlət səfərini, ondan əvvəl isə Öz-

bəkistan Prezidentinin Azərbaycana səfərini məmnunluqla xatırlayıb, Özbəkistana dövlət səfəri zamanı iki ölkənin iş adamları ilə keçirdikləri görüşün əhəmiyyətini toxunaraq yaradılmış birgə investisiya fondunun konkret layihələrə təmin olunduğu vurğunub. Hər iki dövlət başçısının görüşlərinin əməkdaşlığın gündəliyində duran məsələlərin həyata keçirilməsi baxımından önəmi qeyd edilib.

Prezident İlham Əliyev Özbəkistan Baş nazirinin müavininin ölkəmizə səfərinin əməkdaşlığımızın genişləndirilməsi işinə xidmət edəcəyinə əminliyini bildirib.

Əsas hədəf - güclü dövlət qurmaq!

Xankəndidən verilən mesajlar

Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsinin və 23 saatlıq uğurlu lokal xarakterli antiterror tədbirlərinin nəticələrinə uyğun olaraq tarixi zəfərlərə imza atdı. Ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenliyi tam təmin edilməklə otuz illik işğal faktına son qoyuldu və beləliklə də, beynəlxalq hüquq, tarixi ədalət bərpa olundu.

Lakin zəfərlərimiz heç də asanlıqla qazanılmayıb, bu yolda bir sıra ciddi maneələri, o cümlədən də xarici dairələrdən gələn təzyiqləri dəf etmək məcburiyyətində qalmışdıq. Elə postmüharibə dövründə də zəfərlərimizi sinirə bilməyən bölli mərkəzlər sakit dayanmırlar və hər addımda ölkəmizə qarşı qərəzli yanaşmalar ortaya qoyurlar. Qalib Azərbaycan isə İkinci Qarabağ müharibəsindən əvvəlki mərhələdə olduğu kimi, indi də belə təzyiqləri qəbul etmir. Respublikamız işğaldan azad olunmuş ərazilərdə dövlət suverenliyinin möhkəmləndirilməsi istiqamətində inamlı addımlar atmaqla, “Böyük Qayıdış” proqramını uğurla reallaşdırmaqla özünün qətiyyətli siyasi iradəsini və gücünü bütün dünyaya nümayiş etdirir. Dövlətimizin başçısı Qarabağ Universitetinin müəllim və tələbə heyəti ilə görüşdə bir sıra ciddi mesajlar verib. Separatizm yuvasından təmizlənən Xankəndidən verilən mesajlar qalib Azərbaycanın indiki strateji mərhələdə dövlət siyasətinin konturları barədə konkret təsəvvür yaradır.

Qərbin ikiüzlülüyünün, riyakarlığının zirvəsi - Azərbaycan heç vaxt unutmayacaq!

Biz işğal dövründə Qərbi Azərbaycanda yaradılan saxta Ermənistan dövlətinin dünyada havadarları tərəfindən necə güclü şəkildə dəstəkləndiyinin şahidi olduq. İşğalçı Ermənistan üç onillik ərzində sülh danışıqlarında qeyri-konstruktivlik nümayiş etdirir, əsassız, beynəlxalq hüquq normaları ilə bir araya sığmayan tələblər irəli sürür və daim keçmiş təmas xətti boyunca təxribatlara əl atırdı. Bu kimi davranışlarla Ermənistan, əslində, işğal nəticəsində yaranan keçmiş status kvonu sonsuzluqadək uzatmağa çalışırdı. Məhz bu səbəbə görə də 28 il davam edən danışıqlar prosesi heç bir səmərə vermir. Nəticə faktiki olaraq sıfır idi. BMT, ATƏT kimi aparıcı beynəlxalq təşkilatların və digərlərinin Ermənistan qoşunlarının Azərbaycan ərazilərindən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən qətnamə və qərarlar qəbul etməsinə, xüsusilə, BMT Təhlükəsizlik Şurasının, demək olar ki, 30 il ərzində kağız üzərində qalan 4 qətnaməsinə baxmayaraq, Ermənistanın mövqeyində hansısa bir dəyişiklik baş vermirdi. Bunun yeganə səbəbi isə işğalçılıq siyasətini dövlət siyasəti səviyyəsinə qaldıran Ermənistanın beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində cəzalandırılmaması idi.

Azərbaycanın təcavüzkarın cəzalanması, ona qarşı sanksiyaların tətbiq edilməsi çağırışları cavabsız qalırdı. Sanki beynəlxalq ictimaiyyət Azərbaycan xalqının humanitar fəlakətinə müəyyən mənada göz yummağa qərar vermişdi. Prezident İlham Əliyevin böhs olunan görüşdəki çıxışında bildirdiyi kimi, demək olar ki, bütün böyük güclər, onların hamısı bu işğalı əbədi etmək istəyirdi. Heç biri istəmirdi ki, xalqımız bu işğaldan yaxasını qurtarsın. “Yəni, daim bizi təzyiq altında saxlamaq, daim bu işğaldan bir təsir amili kimi istifadə etmək, öz maraqlarını təmin etmək və nəticə etibarilə bizi bu vəziyyətlə barışdırmaq istəyirdilər. İşğal dövründə müxtəlif paytaxtlardan gələn qonaqlar dəfələrlə deyirdilər ki, bu məsələnin, bu münasibətin hərbi həlli yoxdur. Bəlkə sizin də yadınızdadır ki, belə bir tezis var idi - bunun hərbi həlli yoxdur, sülh yolu ilə həll olunmalıdır. Eyni zamanda, o vaxt “Birinci Qarabağ” deyilmirdi, amma Qarabağ müharibəsinin nəticələri də nəzərə alınmalıdır. Yəni bizi nə ilə barışdırmaq istəyirdilər?! Müqəlləbiyyət. İstəyirdilər ki, xalqımız bu müqəlləbiyyətlə razılaşsın”, - deyər Prezident İlham Əliyev bildirib.

İşğal illərində Ermənistanı himayə edən qüvvələr ortaya başqa bir tezis də atmışdılar. Həmin bədnam tezisnin mahiy-

yəti ondan ibarət idi ki, Ermənistanla əməkdaşlığa başlamaq lazımdır. Qeyri-hökumət təşkilatlarının xətti ilə müxtəlif seminarlar keçirilirdi. Burada “beşinci kolon” təmsilçiləri də xüsusi fəallıq göstərirdilər. Dövlətimizin başçısı belələrini “xarici dairələrə satılmışlar” kimi səciyyələndirib. Satılmışlar gedib treninqlərdə ermənilərlə sıcaq münasibətlər qurur və sövdələşirdilər, birləşirdilər, birgə məclislər təşkil

Postmüharibə dövründə Azərbaycanın ünvanına əsassız ittihamlar ünvanlayan qüvvələr ilk növbədə tarixi unutmamalıdır. Bölli mərkəzlər etiraf etməsələr də, yaxşı bilirlər ki, Qarabağ tarixi Azərbaycan torpağıdır. Xankəndi şəhəri Azərbaycanın qədim yaşayış yeri olubdur, onun adı da bunu göstərir -

Dünya bilməlidir ki, Qarabağ tarixi Azərbaycan torpağıdır!

bunlar davam edirdi. Ancaq 1987-ci ildə Heydər Əliyev istefaya göndəriləndən sonra yenə də separatçılar baş qaldırdılar və bu dəfə bu, xalqımıza çox baha başa gəldi. “Bəlkə gənclər onu da bilmirlər, Heydər

Cəmiyyətdə birlik, gənclərdə milli ruh olmalıdır

mövcud ədalətsizliyi, beynəlxalq hüququn işləməməsinə, böyük dövlətlərin Ermənistanın arxasında dayanmasını göz önünə gətirdikdə elə təsəvvür yaranırdı ki, Azərbaycana işğal

Böyük güclər tərəfindən himayə edilən Ermənistanın işğalı üç onilliyi əhatə etdi. O dövrdəki geosiyasi vəziyyəti təhlil etdikdə -

edirdilər. Dövlətimizin başçısı sual ünvanlayır: “Qaniçən, Xocalı soyqırımını törədən, Qarabağ bölgəsində bütün şəhər və kəndlərimizi vuran qoyan düşmənlə hansı təmaslardan söhbət edə bilərdi? Amma bu işğalı əbədi etmək istəyirlərini də məqsədi o idi ki, gələcək nəsil, gənc nəsil artıq müharibə istəməyəcək, biz Ermənistanla barışaq, işğal da yerində qalsın. Bax, bütün bu planları biz Azərbaycan xalqı darmadağın etdik, alt-üst etdik”, - deyər Prezident İlham Əliyev vurğulayıb.

Fransa, ABŞ kimi ölkələr Ermənistanla müxtəlif növ öldürücü silahlar tədarük etməklə məğlub ölkəni revanşizmə ruhlandırır və yeni müharibəyə təhrik edirlər. Bütün bunları riyakarlığın, ikiüzlülüğün zirvəsi kimi dəyərləndirən Prezident İlham Əliyev “Ona görə bu günə qədər bizə qarşı əsassız ittihamlar, təzyiqlər edilir. Mən hər şəhər mətbuatla, o cümlədən Azərbaycan haqqında dünyanın müxtəlif yerlərində gedən yazılarla tanış oluram. Bu gün şəhər təzədən baxıram, bizə qarşı nə qədər əsassız ittihamlar işlədilir. Özü də müxtəlif Qərb ölkələrinin siyasətçiləri və yüksək vəzifə tutanlar, bəzi ölkələrin rəsmi nümayəndələri belə bir qəbulədləməz ifadələr işlədirlər ki, Azərbaycan Qarabağı zəbt edib. Yəni bu, ikiüzlülüğün, riyakarlığın zirvəsidir. Ölkə öz torpağını necə zəbt edə bilər?! Bizim müharibəmiz əzəli müharibəsi idi. Yəni, bunu deyənə, bizə qarşı ittihamlar irəli sürənə də bunu yaxşı bilirlər. Sadəcə olaraq, ikili standartlar, ikiüzlülük, riyakarlıq, islamofobiya və xalqımıza olan düşmənçilik - biz bunu heç vaxt unutmamalıyıq və gənc nəsil bunu bilməlidir”, - deyər vurğulayıb.

Xanın kəndi. Elə zamanında ermənilər Qarabağa köçürülmələri və burada məskunlaşdırılmaları da məkrli planların tərkib hissəsi olub. Buna diqqət çəkən dövlətimizin başçısı deyib: “XIX əsrin əvvəlində bağlanmış üç müqavilə - “Kürəkçay”, “Gülüstan”, “Türkmençay” müqavilələri faktiki olaraq sonrakı işğalı da şərtləndirdi. Məhz bu müqavilələrdən sonra heç vaxt Qarabağ torpağında yaşamayan ermənilər kütləvi surətdə İrandan və Şərqi Anadoludan buraya köçürülmüşdür və bu, həqiqətdir, bu, dəqiq tarixdir. Sadəcə olaraq, Ermənistan və erməni alimləri hər zaman olduğu kimi, tarixi təhrif edərək yeni uydurma tarix yaratmağa çalışırdılar və öz lobbi şəbəkələri vasitəsilə müəyyən dərəcədə beynəlxalq ictimaiyyəti də çaşdırmağa nail olmuşdurlar”.

Yalnız böyük siyasətçi, xalqını və Vətəni çox sevməyən Heydər Əliyev 1969-cu ildə Azərbaycanın rəhbərliyinə gəldikdən sonra Qarabağda separatçıların yuvaları dağıdıldı və sabitlik yaradıldı. Keçmiş “Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti”ndə azərbaycanlıların sayı 9 faizdən, təqribən 30 faizə qədər artdı. Dəmir yolu çəkildi ki, azərbaycanlılar müxtəlif bölgələrdən buraya daha tez gələ bilsinlər. Xankəndidə dəmir yolu vağzalı tikildi, böyük infrastruktur layihələri yaradıldı - Sərsəng, Suqovuşan su anbarları. Bir neçə müəssisə yaradıldı və bu müəssisələrdə çalışan azərbaycanlılar müxtəlif bölgələrdən, o cümlədən Qarabağ bölgəsindən gəlirdilər. Prezident İlham Əliyevin bildirdiyi kimi, bütün

Əliyevin istefasından iki həftə sonra bir sovet erməni alimi Fransanın “Humanite” qəzetində məqalə dərc etmişdi ki, “Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti” Azərbaycandan çıxarılıb Ermənistanla birləşməlidir. Cəmi iki həftədən sonra, - artıq Heydər Əliyev iqtidarda yox idi, - dərhal burada - Xankəndidə və Ermənistanda hərəkət başlamışdı, müxtəlif təşkilatlar yaradılmışdı. Mərkəzi hökumət, yəni Sovet İttifaqı rəhbərliyi buna laqeyd yanaşırdı. Hətta o, separatçıları, erməni millətçiləri, necə deyirlər, stimullaşdırırdı, onları daha da fəal olmağa təhrik edirdi. Qarşıya vəzifə qoyuldu ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycandan ayrılсын. Əfsuslar olsun ki, ovaxtkı Azərbaycan rəhbərliyi zəiflik, qorxaqlıq, bəzi hallarda xəyanət göstərmişdir. Həm 1980-ci illərin sonlarında, həm 1990-cı illərin əvvəllərində, həm kommunist, həm də Xalq Cəbhəsi hakimiyyətinin satqınlığı, qorxaqlığı, xəyanəti nəticəsində biz torpaqları itirdik”, - deyər dövlətimizin başçısı vurğulayıb.

Sonrakı proseslər hər kəsə məlumdur. Xankəndidən azərbaycanlılar qovuldular, müstəqillik elan olundandan dörd ay sonra - 1992-ci ilin fevralında Xocalı soyqırımı törədildi, 1992-ci ilin may ayında Şuşa, Laçın işğal olundu, 1993-cü ilin aprelində isə Kalbəcər düşmənin nəzarətinə keçdi. “Beləliklə, xəritəyə baxsanız görürsünüz ki, bütün böyük bir bölgə nəzarətdən çıxdı və faktiki olaraq Ermənistanla Qarabağ bölgəsi arasında coğrafi əlaqə yaradıldı. Bax, bu idi bizim tariximiz”, - deyər Prezident İlham Əliyev bildirib.

öyünürdülər. Ancaq onlar əsas məqamı - dövlətimizin və xalqımızın iradəsini unudurdular. Prezident İlham Əliyevin bildirdiyi kimi, biz bütün bu tezisləri, bütün bu paradigmalarda darmadağın etdik. Biz göstərdik ki, güclü iradə, peşəkarlıq, vətənpərvərlik, milli ruhda təbiiyə olunan gənc nəsil olarsa, heç bir qüvvə o xalqın qabağında dura bilməz - nə 6, 7, 8, 9, 10 müdafiə xətti, nə Ermənistan ordusunun coğrafi üstünlüyü, - çünki bütün təpələrdə onlar yerləşmişdi, - nə böyük dövlətlər, nə də Ermənistanı silahlandıran və onlara mənəvi və fiziki yardım göstərən dövlətlər. Bax, bütün bu amillər bir yerdə olanda, o xalqın qabağında heç kim dura bilməz.

Prezident İlham Əliyevin bildirdiyi kimi, onların və digər qəhrəman hərbiçilərimizin rəşadəti və vətənpərvərliyi Qələbənin əsas amilləridir. Vətən uğrunda İkinci Qarabağ müharibəsində 90 mindən çox gənc azərbaycanlı iştirak edib. Bu, nəyi göstərir? Əlbəttə ki, xalqımızın yüksək mədəni keyfiyyətlərini göstərir. Bununla bərabər, onu göstərir ki, sinəsini qabağa verən gənclər o qədər vətənpərvərlik ruhunda təbiiyə olunmuşdurlar ki, onlar üçün Vətən torpaqlarını azad etmək ən şərəfli missiya olmuşdur. Güllə yağışı altında daim irəli gedən gənclər bir amalla yaşayırdılar ki, milli ləyaqətimizi bərpa edək və bunu etdik. “Əlbəttə ki, bu gün işğaldan əziyyət çəkən və ədalətsizliklərlə üzləşən bir çox xalqlar üçün bizim nümunəmiz bir ümid işığıdır. Bu, önəmlidir. Amma bizim xalqımız üçün gələcəkdə öz gücünə güvənmək, güclü olmaq, güclü dövlət qurmaq, heç kəmdən asılı olmamaq, heç kəmin qarşısında baş əyməmək - bax, bu, əsas hədəflərimizdir. Bunu təmin etmək üçün əlbəttə ki, dövlət siyasəti olmalıdır və var. Cəmiyyətdə birlik olmalıdır, bu da var. 44 günlük Vətən müharibəsi onu göstərdi ki, bəlkə də heç bir ölkədə bizim cəmiyyətimiz qədər birlik nümayiş etdirən cəmiyyət yoxdur. Bizdən sonra gələn nəsillər, gənclər də bu yolla getməlidirlər. Onlar, ilk növbədə, milli ruhda təbiiyə olmalıdırlar, öz mədəniyyətinə, ənənələrinə, mənəvi dəyərlərinə sadıq olmalıdırlar. Heç kəmin təsiri altında düşməlidirlər, müxtəlif vədlərə aldanmamalıdırlar”, - deyər Prezident İlham Əliyev vurğulayıb.

Mübariz ABDULLAYEV

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Əhmədli qəsəbəsinə 120 yaşlı məscid bərpa edilib

Əhmədli qəsəbəsindəki 120 yaşlı məscid əsaslı təmirdən sonra istifadəyə verilib. 1904-cü ildə inşa olunmuş məsciddə təmir və bərpa işləri Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə həyata keçirilib. Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva, Fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva və ailə üzvləri sentyabrın 23-də Əhmədli qəsəbə məscidində olublar. Bildirilib ki, qəsəbə sakinlərinin müraciətinə dərhal reaksiya verən Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə məscidin fasadında və ətrafında təmir-bərpa işləri aparılıb. Burada kişi və qadınlar üçün nəzərdə tu-

tulmuş ibadət yerləri, dəstəmaz otaqları, mərasim evi əsaslı təmir olunub, məscidin ətrafı abadlaşdırılıb. Eyni

zamanda, Əhmədli qəsəbəsinin əsas girişində və qəsəbənin bir sıra mərkəzi küçələrində tarixi görkəm qorumaqla abadlaşdırma işləri görülüb, qonbər daşları düzülüb, yaşıllıq zolaqları salınıb. Təmir olunan küçələrdə yeni kanalizasiya xətləri də çəkilib. Bir sıra fərdi evin dam örtüyü, darvazaları dəyişdirilib. Qəsəbədə yerləşən abidə kompleks və ətrafındakı park yenidən qurulub, yaşıllıq sahələri salınıb. Görülmüş işlərdə qəsəbənin özünəməxsus memarlığı qorunub saxlanılıb.

Bakının “Gənclik” parkında ağacəkmə aksiyası keçirilib

Sentyabrın 23-də Bakının Xətai rayonundakı “Gənclik” parkında ağacəkmə aksiyası keçirilib. Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva, Fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva və ailə üzvləri tədbirdə iştirak ediblər. Heydər Əliyev Fondunun “Regional İnkişaf” İctimai Birliyinin və COP29 könüllülərinin qatıldığı aksiyada 1000 ədəd Eldar şamı əkilib. Qeyd edək ki, “Gənclik” parkı Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə salınıb. Ərazisi 43 hektar olan parkda yaşıllıq zolaqları ilə yanaşı, əyləncə və istirahət sahələri yaradılıb. Xatırladaq ki, 2019-cu il noyabrın 11-də “Gənclik” parkı yeni salınarkən Azər-

baycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Heydər Əliyev Fondunun “Regional İnkişaf” İctimai Birliyinin

“Təbiət naminə birləş, Həyat naminə birləş!” layihəsi çərçivəsində ağacəkmə aksiyasında iştirak etmişlər. Dövlətimizin başçısı bir zamanlar baxımsız olan bu ərazidə abadlaşdırma işlərinin aparılması ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar vermişdi. 2021-ci il avqustun 26-da istifadəyə verilən “Gənclik” parkı insanların rahat istirahət etməsi, əyləncə, peşəkarlıq, vətənpərvərlik, milli ruhda təbiiyə olunan gənc nəsil olarsa, heç bir qüvvə o xalqın qabağında dura bilməz - nə 6, 7, 8, 9, 10 müdafiə xətti, nə Ermənistan ordusunun coğrafi üstünlüyü, - çünki bütün təpələrdə onlar yerləşmişdi, - nə böyük dövlətlər, nə də Ermənistanı silahlandıran və onlara mənəvi və fiziki yardım göstərən dövlətlər. Bax, bütün bu amillər bir yerdə olanda, o xalqın qabağında heç kim dura bilməz.

Vətən müharibəsinə 3 gün qalırdı...

... Sentyabrın 24-də BMT Baş Assambleyasının 75-ci sessiyasının ümumi debatları keçirilib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ümumi debatlarda videoformatda çıxış edib.

Dövlət başçısının nitqindən:

“...Ermənistan təmas xətti və Ermənistan-Azərbaycan sərhədi boyu müliki vətəndaşlara məqsədyönlü şəkildə hədəfə alır və təxribatlar törədir”.

“...Ermənistan rəhbərliyinin düşmənçisinə verilən Azərbaycanafob bəyanatları və edilən təxribatlar Ermənistanın Azərbaycanca qarşı yeni müharibəyə hazırlaşdığını nümayiş etdirir. Biz BMT-ni və beynəlxalq ictimaiyyəti Ermənistanı növbəti hərbi təcavüzdən çəkindirməyə dəvət edirik”.

edilmiş ərazilərdən çıxarılmasının yenilənmiş zaman qrafiki tərtib edilməlidir. BMT-nin müvafiq təsisatları BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icrasına və Azərbaycanın məcburi köçkünlərin doğma torpaqlarına qaytmasına töhfə verməlidir”.

“...Ermənistan-Azərbaycan münasibəti Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməlidir. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü heç vaxt danışıqlar mövzusu olmayıb və olmayacaqdır. Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü tam şəkildə bərpa edilməlidir. Dağlıq Qarabağ qədim və tarixi Azərbaycan torpağıdır. Qarabağ Azərbaycandır!”

... “BMT Təhlükəsizlik Şurasının 853 sayılı qətnaməsinə əsasən, Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal

...Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan və snayper tüfənglərindən də istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 69 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, Ermənistan Respublikasının Bard rayonunun Ayqəpar, Mosesqex və Çinari kəndlərində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Əlibaylı, Ağdam və Koxanabı kəndlərində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyars, Ağdam rayonunun Yusifcanlı, Mərzili, Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli, Aşağı Seyidohmadlı, Qorqan, Kürdlər, Horadiz, Cəbrayıl rayonunun Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər, Ağdam və Füzuli rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqələrinə atəş açılıb.

VII çağırış Milli Məclisin ilk iclası...

Dünən Prezident İlham Əliyevin iştirak və çıxış etdiyi VII çağırış Milli Məclisin ilk iclası keçirilib. İclasda sədrlik edən Ziyad Səmədzadə yeddinci çağırış Milli Məclisə seçilmiş deputatların siyahısını oxuyub. Gündəliyin təqdim edilməsindən sonra Milli Məclis sədrinin seçilməsi mə-

sələsi müzakirə olunub. Qeyd edilib ki, Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən deputat Sahibə Qafarovanın Milli Məclisin sədrliyinə namizədliyi irəli sürülüb. Sahibə Qafarova Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədrinə və partiya üzvlərinə minnətdarlığını bildirib. Səsvermə ilə Sahibə Qafaro-

va Milli Məclisin sədri seçilib.

Azərbaycan parlamenti sədrinin birinci müavini və müavinləri, eləcə də komitə sədrləri və müavinləri müəyyənən. Milli Məclis sədrinin birinci müavini vəzifəsinə deputat Əli Əhmədov seçilib. Deputatlar Ziyafət Əsgərov, Musa Qasımlı və Rafael

Hüseynov isə Milli Məclis sədrinin müavinləri seçiliblər.

Milli məclisin komitələrinə gəldikdə isə, deputat Əli Hüseynli Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu, Arzu Nağıyev Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə, Zəhid Oruc İnsan hüquqları, Sadiq Qurbanov Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya, Azər Əmiraslanov İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq, Tahir Rzayev Aqrar siyasət, Musa Quliyev Əmək və so-

sial siyasət, Siyavuş Novruzov Regional məsələlər, Anar İsgəndərov Elm və təhsil, Polad Bülbüloğlu Mədəniyyət, Səməd Seyidov Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlararası əlaqələr, Əhliman Əmiraslanov Səhiyyə, Hicran Hüseynova Ailə, qadın və uşaq məsələləri, Şahin İsmayilov Gənclər və idman, Fəzil Mustafa İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədrliyi təsdiq edilib. İclasda komitə sədrlərinin müavinləri də təsdiqlənib.

Xatırladaq ki, sentyabrın 21-də Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun iclasında seçkilərin nəticələrinə dair Mərkəzi Seçki Komissiyasından (MSK) daxil olmuş materiallar üzrə xüsusi konstitusiyaya icraatı qaydasında konstitusiyaya işinə baxmış, VII çağırış Milli Məclisə növbədənəknər seçkilərin nəticələri rəsmiləşdirmişdi. İclasda bildirilmişdi ki, Konstitusiyaya Məhkəməsi təqdim

Daxil olan ərizələrə baxılıb...

edilmiş sənədlərin seçki məcəlləsinə uyğunluğunun yoxlanılması üçün mütəxəssislər cəlb edib, Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Şirvan və Şəki Apellyasiya məhkəmələrinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin və Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun seçki hüquqlarının müdafiəsi, seçki qanunvericiliyinin pozulması ilə əlaqədar baxılmış şikayət və ərizələr haqqında məlumatları tələb edib.

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinə seçkilərlə bağlı 22 ərizə daxil olub. Onlardan 16 iş üzrə iddia təmin edilməyib, 4-ü aidiyyəti üzrə baxılması üçün digər Apellyasiya məhkəmələri-

nə göndərilib, 2 iş üzrə iddia isə uyğun sayılmayıb. Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinin məktubuna əsasən seçkilərlə bağlı 8 ərizə daxil olub. Bundan əlavə, müvafiq olaraq Gəncə Apellyasiya Məhkəməsinə 1, Şirvan Apellyasiya Məhkəməsinə 10, Şəki Apellyasiya Məhkəməsinə 5, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinə 1, Ali Məhkəməyə isə 11 ərizə daxil olub. Namizədlərin qeydiyyatına alınması, təşviqat və təbliğat zamanı Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğuna 13 müraciət və məlumat daxil olub. Onlardan 6-sı üzrə cinayət işinin başlanılması rədd edilib, digər müraciətlər isə aidiyyəti üzrə baxılması üçün Mərkəzi Seçki Komissiyasına göndərilib. Seçki günü daxil olan 14 müraciət üzrə cinayət işinin başlanılması rədd edilib. On müraciət isə aidiyyəti üzrə baxılması üçün Mərkəzi Seçki Komissiyasına göndərilib.

İclasın sonun-

da Konstitusiyaya Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev Milli Məclisə seçkilərin nəticələrinə dair yekun qərarı elan edib. Qərara əsasən, 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatlarının seçkilərinin nəticələri

Konstitusiyaya Məhkəməsi təsdiqlədi...

rinə dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2024-cü il 16 sentyabr tarixli protokolu və ona əlavə edilmiş sənədlər Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 100.2, 100.12, 107.2, 107.3 və 108.2-ci maddələrinin tələblərinə uyğun hesab edilib, seçki dairə-

ləri üzrə seçkilərin nəticələri təsdiqlənib. Vurğulanıb ki, Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarı elan olunduğu andan qüvvəyə minir, qətidir, heç bir orqan və ya vəzifəli şəxs tərəfindən ləğvi edilmə, dəyişdirilmə, yaxud rəsmi təfsir edilməz.

S.İSMAYILZADƏ

COP29 sülh platforması kimi...

Erməni diasporunun təsirində olanlar bu tədbirin önəminə zərbə vurmağa çalışırlar

Azərbaycanın dünya miqyasında nüfuzunun və ətraf mühitin qorunmasına töhfələrinin nəticəsidir ki, mühüm beynəlxalq platforma olan COP29-un ölkəmizdə keçirilməsinə dair yekdil qərar qəbul olunub. COP iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə çox vacib və dünyanın ən əhəmiyyətli tədbirlərindən biridir. Ölkəmizin bu il ev sahibliyi edəcəyi COP29 iqlim dəyişikliyi ilə bağlı yeni yanaşmaların yaranmasına və müxtəlif maraqlı tərəflər arasında əməkdaşlığa imkan verəcək. Azərbaycanın bu tədbirə Şərqi Avropa Qrupu ölkələri arasından yekdil

qərarla ev sahibi seçilməsi ölkəmizə yüksək etimadın göstəricisidir. Bu tədbir Azərbaycanın neft-qaz ölkəsi olmaqla yanaşı, "yaşıl iqtisadiyyatı" nə dərəcədə prioritet sahə kimi gördüyünü bütün dünyaya sübut edəcək. Tədbirin Bakıda keçirilməsi Azərbaycanın nüfuzunun daha da artmasına və ölkə realitələrinin dünya ictimaiyyətinə birbaşa və asan çatdırılmasına böyük tökan verəcək.

COP29-un siyasi əhəmiyyəti də böyükdür

Bu mötəbər tədbirin ölkəmizdə keçirilməsi haqqında verilən qərarın siyasi əhəmiyyəti də böyükdür. Təsədüfi deyil ki, qarşılıqlı razılaşma əsasında Ermənistan da COP-29-un ölkəmizdə keçirilməsini dəstəkləyib. Azərbaycan da bu ölkənin Şərqi Avropa Qrupundan COP-un Büro üzvlüyünə razılıq verib. Dünyanın bütün nüfuzlu dövlətləri və beynəlxalq təşkilatları COP29-un keçirilməsi ilə bağlı Azərbaycana dəstək ifadə edirlər. Lakin buna baxmayaraq, müəyyən dairələr bu mötəbər tədbirin ölkəmizdə keçirilməsini həzm edə bilmir, prosesə əngəl olmağa çalışırlar. Belə ki, xaricdə erməni diasporunun təsiri altında olan bəzi təşkilatlar, o cümlədən ictimai-siyasi xadimlər COP29-la bağlı ölkəmizə qarşı əsassız fikirlər səsləndirirlər. Amma həmin iddialar cavabsız qalır.

Azərbaycanın Böyük Britaniyadakı səfiri Elin Süleymanov Britaniyanın "The Sunday Times" qəzetində Dominik Lauson tərəfindən Azərbaycanla bağlı yazılan qərəzli məqaləyə cavab verib. Azərbaycanlı diplomatın cavab məktubu "The Times"-ın saytında "The Sunday Times" qəzetinin redaktoruna məktub" başlığı ilə dərc olunub. Elin Süleymanov deyib ki, Dominik Lauson Bakıda keçiriləcək COP iqlim konfransının "Sülh COP-u" adlandırılmasını tələb edib. "Lakin o qeyd etmir ki, Azərbaycanın ev sahibliyi məhz qonşu Ermənistanla sülh prosesinin birbaşa nəticəsidir. Ermənistan 30 il ərzində ölkənin bəşdəbiri- ni işğal etmişdi. Yaxşı niyyətin bir göstəricisi olaraq Ermənistan COP-a

Bu dəfə isə həmin ölkədə kimlərsə KİV vasitəsilə COP29-la bağlı Azərbaycanın imicinə zərbə vurmağa cəhd göstərir. Bu, qəbulolunmazdır. Məlumdur ki, ölkəmizin ev sahibliyi edəcəyi COP29 əhatə dairəsi baxımından BMT-nin ən böyük tədbirlərindən biri sayılır. Tədbirə qatılmaq üçün ölkəmizə on minlərlə qonağın gələcəyi gözlənilir. Yəni COP29 ərəfəsində dünyanın nəzərləri Azərbaycana yönələcək. İqlim dəyişikliyi kimi aktual çağırışın müzakirə olunacağı tədbir zamanı müharibələrin dayandırılması da mümkün və tam realdır. Eyni zamanda, bu ərəfədə Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh sazişinin razılaşdırılması da diqqət mərkəzindədir.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanın COP29 tədbiri ilə bağlı sülh çağırışı etməsi heç də təsadüfi deyil. Dünyada sülhün zəruriliyini Azərbaycan qədər vacib sayan ölkələrin sayı çox azdır. Bu da onunla bağlıdır ki, ölkəmiz müstəqilliyinin ilk illərindən başlayaraq qonşu dövlətin işğalçılıq siyasəti ilə üzləşib. Təxminən otuz il davam edən bu işğal nəticəsində ölkəmiz böyük mərhumiyyətlərlə üzləşib - işğal altına düşən ərazilərimizdə hər şey dağıdılıb, şəhər və kəndlərimiz, tarixi abidələrimiz yerli yeksan edilib, bir milyondan çox qaçqın və məcburi köçkün soydaşımız humanitar fəlakət yaşayıb.

Müharibənin ən ağır fəsadlarını yaşayan Azərbaycan ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam təmin etdikdən sonra müharibə səhifəsini birdəfəlik bağlamaq və

Səfirimizdən Dominik Lausona tutarlı cavab

ev sahibliyi etmək üçün namizədliyini geri çəkdi və Azərbaycanın namizədliyini dəstəklədi. Azərbaycan isə Ermənistanın Şərqi Avropa Qrupundan COP-un Büro üzvlüyünə namizədliyini dəstəklədi", - deyər Elin Süleymanov cavab məktubunda bildirib.

Diplomat qeyd edib ki, hər iki ölkənin liderləri yaxın zamanda çoxdan gözlənilən sülh sazişinin əksər şərtləri üzərində razılıq gəldiklərini təsdiqləyiblər. "Əksinə, Dominik Lauson Qarabağda - beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən Azərbaycanın suveren ərazisi kimi tanınan bir bölgədə qanunsuz etnik separatizm nümunəsini təkrarlamaya çalışan erməni liderlərin azad edilməsini müdafiə edir. Ermənistan hökuməti artıq beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq Qarabağın Azərbaycanın suveren ərazisi olduğunu tanıyır", - deyər azərbaycanlı diplomat qeyd edib.

Xatırladaq ki, bir neçə gün öncə Böyük Britaniyanın xarici işlər naziri Devid Lemmi "Substack" platformasında nəşr olunan xarici siyasət bülletenində Azərbaycanla bağlı pozitiv fikirlərə yer vermişdi. Nazir yazısında qeyd etmişdi ki, Azərbaycan 1990-cı illərin əvvəllərində itirdiyi əraziləri azad edə bilib. Onun bu fikirləri Britaniyadakı erməni lobbisinin hədəfinə tuş gəlmişdi. Azərbaycanın Böyük Britaniyadakı səfiri Elin Süleymanov Britaniyanın "GB News" kanalına açıqlama verərək xarici işlər naziri Devid Lemminin Azərbaycanın öz torpaqlarını azad etməsi ilə bağlı səsləndirdiyi fikirlərin tamamilə doğru olduğunu söyləmişdi.

gələcəyə baxmaq əzmindən çıxış edir. Ölkəmiz 44 günlük müharibə başa çatandan sonra işğaldan təminləndən ərazilərində öz gücünü quruculuq-bərpa işlərinə başladı və məğlub Ermənistanla beş bənddən ibarət sülh paketi təqdim etdi. Həmin paket sırf beynəlxalq hüquq normalarına istinad olunmaqla hazırlanıb. Azərbaycan o müvəqqəti çıxış edib ki, 44 günlük müharibənin və lokal xarakterli antiterror tədbirlərinin nəticəsində yaranan yeni realitətlər regionda sülh, sabitlik və etimad quruculuğu üçün geniş imkanlar açıb. Bundan maksimum dərəcədə istifadə olunmalıdır. Sülh gündəliyini sadıq qalan Azərbaycan tənzimləmə prosesinin irəliləməsi üçün bütün platformalarda konstruktiv yanaşmalar sərgiləyir. Ölkəmiz qarşda Türkiyə ilə birlikdə 3+3 platformasını irəli sürüb. Azərbaycanın mövqeyi ondan ibarətdir ki, regionun məsələlərini həll etmək üçün kənar ölkələrin dövlət edilməsi heç bir lüzum yoxdur, bu, realitətdə qarşıdurmaları daha da artırır.

Bu baxımdan, iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizə ilə yanaşı, Azərbaycan COP29-un sülh sahəsində növbəti uğur hekayəsinə və sülh konfransına çevrilməsi üçün əlavə səylər göstərir. Görünür, regionda öz maraqları olan xarici qüvvələr qərəzli kampaniyaları ilə Azərbaycanın sülh təşəbbüslərinə əngəl olmağa çalışırlar. Amma bu cəhdlər heç bir nəticə verməyəcək.

Nardar BAYRAMLI

Kanadalı nazir hərbi caniləri dəstəkləyir...

Bu, beynəlxalq hüquqa və bəşəri dəyərlərə açıq hörmətsizlikdir

Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini təmin etməsi Ermənistanla havadarlıq edən beynəlxalq dairələri ciddi narahat edir. Bu səbəbdendir ki, ölkəmizə qarşı qərəzli sənədlər qəbul olunur, eləcə də əsassız ittihamlar irəli sürülür. Sentyabrın 22-də Kanadanın xarici işlər naziri Melani Joli də Azərbaycanı qanun pozması və bəşəri dəyərlərə qarşı yalan və böhtan üzərində qur-

Bu fikirlər onu göstərir ki, sanki kanadalı nazirin region-

nişqlar yolu ilə həllini və gücdən istifadə etməmək prinsipini, eləcə də ərazi bütövlüyünə, xalqların öz müqəddəratını təyinetmə hüququna hörməti dəstəkləyir. Bu, erməni sakinlərinin təhlükəsiz və ləyaqətli qayıtmaq hüququnu, insan hüquqlarının qorunmasına təminatları və ərazidə erməni mədəni-tarixi irsinin qorunmasını nəzərdə tutmalıdır".

Melani Jolinin yalan və böhtan bəyanatı...

da baş verənlərdən xəbəri yoxdur. Əgər xəbəri olsaydı, bilməliydik ki, "Dağlıq Qarabağ" məsələsi çoxdan mövcud deyil. Hazırda gündəmin əsas mövzusu isə Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh sazişinin imzalanmasıdır. Yəqin bu bəyanatın mətnini onun erməni dostları hazırlayıb.

Yeri gəlmişkən, Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi də Kanadanın xarici işlər naziri Melani Jolinin sözügedən bəyanatını qətiyyətlə pisləyərək rədd edib. Nazir-

XİN rəsmisinin qeyd etdiyi kimi, Kanada xarici işlər nazirinin Qarabağ bölgəsi ilə bağlı Azərbay-

XİN: Bəyanat Kanadanın Azərbaycana qarşı açıq qərəzinin göstəricisidir

canın suverenliyini və ərazi bütövlüyünü hədəf alan, separatizmi dəstəkləyən iddiaları Kanadanın xarici siyasətinin nə qədər "dahi" və "uzaqgörən" olduğunu nümayiş etdirir. Təəssüflər olsun ki, Kanada rəsmiləri Ermənistanın 30 ilə yaxın hərbi təcavüzü zamanı Azərbaycanla qarşı tərəfdə etnik təmizləmə, qırğınlar və bəşəriyyətə qarşı cinayətlər barədə susmaqla yanaşı, Azərbaycanın öz suveren ərazilərində heç bir mülki şəxsi hədəf almadan həyata keçirdiyi antiterror tədbir-

nın xarici işlər naziri beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında 4 il əvvəl Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlər bitdikdən sonra regiondakı realitətlərlə tanış olmaq əvəzinə, növbəti dəfə manipulyasiya və faktları təhrif etməklə məşğuldur. O, həmçinin 2023-cü ildə Ermənistan silahlı qüvvələrinin qanunsuz mövcudluğuna və onun ərazidə dəstək verib saxladığı separatçı rejimə son qoyulduğu Qarabağ bölgəsi üzərində Azərbaycanın suverenliyinin tam bərpa olunması faktından da xəbərsizdir.

lori barədə erməni diasporu tərəfindən təbliğ olunan yalan rəvayətlər yayılır. Kanadalı nazirin Azərbaycanın əvvəllər işğal olunmuş ərazilərindən olan 1 milyona yaxın məcburi köçkünün və Ermənistandan zorla deportasiya edilmiş şəxslərin vəziyyətinə və ayrılmaz hüquqlarına heç vaxt dəstək və maraq göstərmədiyi halda, regionda humanitar böhranla bağlı iddialar Kanadanın Azərbaycana qarşı açıq qərəzli mövqeyinin göstəricisidir. Kanadanın bölgəmizdə sülh və təhlükəsizliyin necə bərqərar olması barədə "moizə" oxumağa mənəvi haqqı yoxdur. Bu cür təxribatçı və qərəzli bəyanatlar regionun beynəlxalq hüququn prinsiplərinə hörmət əsasında gələcək inkişafı və tərəqqisinə maneədən başqa bir şey deyil.

İcma: Kanada Qərbi azərbaycanlıların öz yurdlarına qayıtmaq hüquqlarına hörmət etməlidir

Qərbi Azərbaycan İcması da Melani Jolinin Azərbaycanı qarşı qərəz və böhtan dolu bəyanatını sort şəkildə qınayıb. Qərbi Azərbaycan İcmasının bəyanatında qeyd olunub ki, kanadalı nazir öz bəyanatında ermənilər Azərbaycanın Qarabağ bölgəsini guya məcburi şəkildə tərk etməsi barədə əsassız ittiham irəli sürür, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə zidd olan və regionda gərginlik yaratmağa xidmət edən mövqe nümayiş etdirir. "Ermənistanın bir milyon azərbaycanlı etnik təmizləməyə məruz qoyulmasına, Azərbaycan ərazilərini otuz il işğal altında saxlayaraq talan etməsinə və yüz minlərlə Qərbi azərbaycanlının geri qayıdışına imkan verməsinə göz yuman Kanadanın humanitar məsələlərdə danışımağa mənəvi haqqı yoxdur", deyər İcmanın bəyanatında vurğulanıb.

Bütün bunlar göstərir ki, Kanada Azərbaycan öz suverenliyini və ərazi bütövlüyünü tam bərpa edərkən beynəlxalq hüququn aliliyini təmin etməsini qəbul etmək istəmir və bölgədə yenidən münasibətlər yaratmağa çalışır. İcma artıq mövcud olmayan bir problemin həlli

üçün "öz müqəddəratını təyinetmə" prinsipinə istinad edən kanadalı nazirin diqqətinə çatdırıb ki, bu prinsip onun iddia etdiyi məsələ üçün deyil, Ermənistandan qovulmuş azərbaycanlıların öz doğma yurdlarına qayıdışı və orada hüquqlarının təmin edilməsi məsələsi üçün aktualdır.

Qərbi Azərbaycan İcması Kanada hökumətindən həmin bəyanatı geri götürməyi, Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünə, eləcə də Ermənistandan qovulmuş azərbaycanlıların təhlükəsiz şəkildə öz yurdlarına qayıtmaq hüquqlarına hörmət etməyi tələb edib.

Bir məqamı da vurğulayaq ki, kanadalı nazir bəyanatında Azərbaycan tərəfindən həmişə edilən bütün etnik ermənilərin azad edilməsinə "çağırır". Əslində, bu "çağırış" separatizmə və müharibə cinayətlərinə dəstək verməkdir. Görünür, xanım Joli öz bəyanatının fərqi deyil. Əgər fərqi yox olsaydı, bəşəriyyətə və mülki şəxslərə qarşı müharibə cinayətləri törədən cinayətkarlara dəstək verməzdi.

Nardar BAYRAMLI

Azərbaycan Avropaya qaz nəqlini artırır

2024-cü ilin 8 ayında TAP kəməri ilə Avropaya 8,4 milyard kubmetrdən çox qaz ixrac edilib

Azərbaycan 2024-cü ilin yanvar-avqust aylarında qaz hasilatını ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 10 faizə yaxın artıraraq 33 milyard kubmetrə çatdırıb. Qazın 8,7 milyard kubmetri “Azəri-Çıraq-Günəşli”, 18,1 milyard kubmetri “Şahdəniz”, 1,1 milyard kubmetri “Abşeron”, 5,1 milyard kubmetri SOCAR

üzrə hasil olunub. Yanacağın təxminən 50 faizi yerli istehlaka, qalan 50 faizi və ya 16,4 milyard kubmetri isə xarici ölkələrə nəql olunub. Bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə təqribən 3,1 faiz çoxdur. Qeyd edilən dövrdə Azərbaycan Türkiyəyə qaz ixracını artıraraq 6,5 milyard kubmetrə çatdırıb. Bu

dövrə TAP kəməri ilə Avropaya ümumi ixracın həcmi 8,4 milyard kubmetr təşkil edib ki, bu da 2023-cü ilin yanvar-avqust ayları ilə nisbətə (həmin dövrdə 7,6 milyard kubmetr) 0,8 milyard kubmetr çoxdur.

Yeni TAP kəməri ilə Avropaya qaz nəqli azalmayıb, əksinə artıb. TAP-la

tədarüklər üzrə sifarişlərin azalması son 2 ayda kəmərdə texniki işlər, ələlxüs da Yunanıstanda mövcud kompressor stansiyalarına əlavə kompressor aqreqatının quraşdırılması və obyektlərin modernizasiyası ilə bağlıdır. Ancaq buna baxmayaraq, Yunanıstan hökuməti TAP-la tədarüklərin diversifikasiyasını-

da maraqlıdır və 2024-cü ilin sonuna qədər 1,2 milyard kubmetr qaz almaq niyyətindədir. Ümumilikdə, Avropa ölkələri Azərbaycandan əldə edilən qazın həcmi artırmaq niyyətindədir və 2024-cü ilin sonunda ixracın təxminən 13 milyard kubmetrə çatdırılması gözlənilir.

TAP ilə...

Yeri gəlmişkən, Aİ ölkələri başqa mənbələrlə yanaşı, Azərbaycan qazı hesabına son 8 ayda qaz anbarlarını 93 faizə qədər doldura bilib. Hazırda anbarlardakı qazın ümumi həcmi 103,76 milyard kubmetrə yaxındır. Bu, sənaye və əhali üçün istehlakın böyük bir hissəsi deməkdir. Ancaq buna baxmayaraq, payız-qış mövsümündə tələbatın artması ilə əlaqədar yanacaq ehtiyatlarının çoxaldılması nəzərdə tutulur.

Azərbaycan 4-cü ildir ki, Avropa İttifaqı regionunun qaz bazarında tədarükü kimi iştirak edir. Cənub Qaz Dəhlizinin sonuncu hissəsi olan TAP istifadəyə verildikdən sonra ölkəmiz ilk ildə (2021-ci il) Avropa regionuna 8 milyard kub metr qaz ixrac edib. 2022-ci ildə bu rəqəm 3 milyard kubmetr artıraraq 11 milyard kubmetrə çatdırılıb. 2023-cü ildə isə ixrac 12 milyard kubmetrdən çox olub. 2024-cü ilin 8 ayı ərzində qaz ixracı isə təxminən 0,5 milyard kubmetr artıb və ilin sonunda bu rəqəmin 1 milyard kubmetri ötəcəyi gözlənilir. Mövcud ixrac statistikasına əsasən, TAP-la hər ay 1,05 milyard kubmetr qaz nəql edilir və həmin nəql imkanı nəzərə alındıqda ilin sonunda Aİ-yə ixracın həcmi 13 milyardı ötmüş olacaq.

Qaz ixracının artması sözsüz ki, Azərbaycandan yanacaq əldə etmək ölkələrin ixrac coğrafiyasını da böyütməkdədir. İlk ildə Avropanın cəmi 4 ölkəsinə qaz ixrac edən Azərbaycandan hazırda qaz alan Avropa dövlətlərinin sayı 10-a bərabərdir. Eyni zamanda,

Azərbaycanın qaz resursları yeni sifarişləri yerinə yetirməyə imkan verirmi?

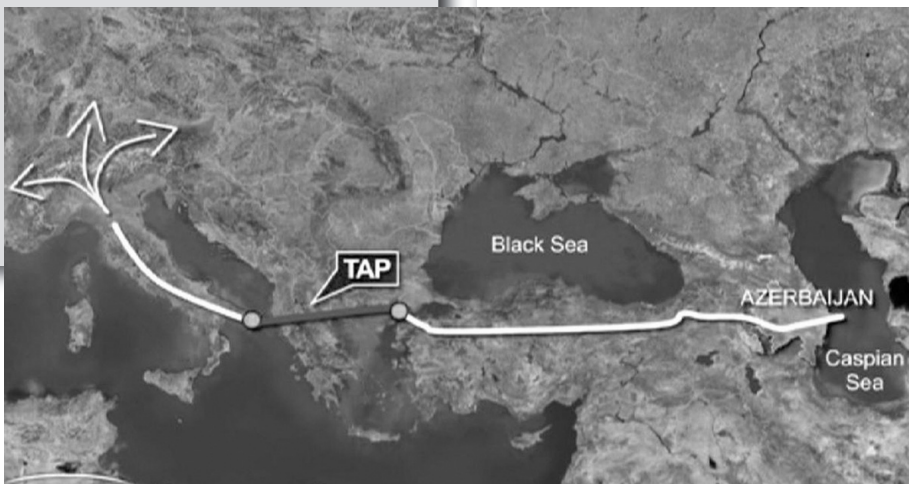
Mütəxəssislərin apardığı kəşfiyyat işləri nəticəsində əldə edilmiş qiymətləndirmələrə əsasən, Azərbaycan Xəzər regionunda kifayət qədər qaz ehtiyatlarına malikdir və təsdiq edilmiş ehtiyatların həcmi 2,6 trilyon kubmetr proqnozlaşdırılır. Bu həcm daxili tələbat və ixracla birlikdə ən azı 100 ilə kifayət edir. Bu baxımdan Azərbaycanın Avropa Birliyinin qaz təchizatında bir əsrə yaxın tədarüküçü dövlət olacağı şübhəsizdir. Xəzərin Azərbaycan sektorunda yerləşən “Babək”, “Naxçıvan”, “Zəfər-Məşəl”, “Ümid”, “Araz-Alov-Şərq” və “Şəfəq-Asiman” perspektiv strukturlarında proqnozlaşdırılan ehtiyatlar 2,6 trilyondan da çox mənbələrin formalaşmasına əsaslı zəmin yaradır.

Həmin resursların istismarı ilə yanaşı, əsas qaz bloku olan “Azəri-Çıraq-Günəşli” yataqlarının dərinisulu hissəsində əlavə hasilatın aparılması hazırda Azərbaycanla çalışan konsorsium üçün

növbəti illərdə ixracın daha da artırılması gözlənilir və Xəzərin Azərbaycana aid sektorlardakı yeni qaz yataqlarında hasilatın artırılması işləri davam etdirilir. Proqnozlara əsasən, 2025-2027-ci illərdə ölkəmizin qaz istehsalı 40 faiz artacaq və Avropaya qaz nəql edən TAP kəmərinin illik gücü 20 mlrd. kubmetrədək artırılacaq. Nəticədə növbəti ildə Aİ-nin digər ölkələrinə də qaz nəqlini təmin etmək mümkün

ən vacib planlardan biridir. Bir neçə gün əvvəl, sentyabrın 20-də SOCAR, “BP”, “MOL”, “INPEX”, “Equinor”, “ExxonMobil”, “TPAO”, “ITOCHU” və “ONGC Videsh” şirkətləri arasında “AÇG”-nin dərinisulu hissəsi üzrə mövcud hasilatın pay bölgüsü sazişinə (HPBS) dair yeni sənədin imzalanması da bu maraqlara xidmət edir.

Beləliklə, Azərbaycanın mövcud qaz mənbələrindən yanacaq əldə etmək istəyən Avropa ölkələrinin sifarişləri və sayı artır ki, bu da yaxın illərdə Avropa Birliyi regionunun təxminən 40 faizinin ölkəmizin sayəsində enerji təhlükəsizliyi təmin etməsi demək olacaq.

olacaq. Belə ki, Slovakiya, Avstriya, Makedoniya, Moldova və digər ölkələrin də Azərbaycan qazı əldə etməsi mümkünləşmiş olacaq.

Xəzər regionu TAP-ın ixracını artırmaq üçün zəngin mənbədir

Azərbaycan həm də region üçün TAP-ın ixrac əqləndiricisi hesab edilir. Xəzər regionu ölkələrinin qaz ehtiyatlarının da TAP-la Avropaya ixracı nəzərdə tutulur və bu istiqamətdə Aİ ilə bu bölgənin ölkələri arasında fəal danışıqların intensivləşməsi də buna dəlalət edir. Bir müddət əvvəl Azərbaycan, Türkiyə və Türkmənistan arasında imzalanmış “Energetika sahəsində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi ilə bağlı qarşılıqlı anlaşmaya dair Qurumlararası Memorandum”a əsasən, türkmən qazı TAP-la Türkiyə və Avropaya ixrac olunacaq. Bu ixrac ailişinə Qazaxıstanın da qoşulması is-

qi mexanizm yaradır. Xəzər regionuna zəngin yanacaq mənbəyi kimi xüsusi önəm verən Avropa İttifaqı məhz Azərbaycanın liderliyi sayəsində bölgənin digər ölkələrini - Türkmənistan, Özbəkistan, Qazaxıstanın da Cənub Qaz Dəhlizinə qoşulmasını və bununla da təkcə bu mənbədən Avropaya illik 100 milyard kubmetrə yaxın qaz nəqlinin əldə olunmasına çalışır. Aİ Mərkəzi Asiya-Xəzər regionlarından çoxşaxəli qaz nəqli tranziti şəbəkəsi yaratmaq niyyətindədir. Mərkəzi Asiyanın ehtiyatlarının Avropa bazarına çatdırılması istisna deyil. Türkmənistan qazının Avropaya nəqli üçün Azərbaycanın müəllifi olduğu TAP kəməri və Cənub Qaz Dəhlizi məşrutə mövcuddur və işləkdir. Qalır türkmən qazını bu dəhlizə cəlb edərək Avropaya çatdırmaq. Bunun üçün hüquqi mexanizm və beynəlxalq sazişlər olmalıdır. Artıq bu istiqamətdə də hüquqi-iqtisadi təminatlar yaradılır və bu beynəlxalq öhdəliyi isə ilk növbədə Azərbaycan və Türkiyə öz üzərinə götürüb. Ötən ay Bakıda Azərbaycan və Türkiyə arasında təbii qaz sahəsində imzalanan saziş çərçivəsində Türkmənistan qazının Gürcüstan ərazisi ilə Türkiyəyə tədarükü ilə bağlı əldə olunmuş razılaşmaya əsasən, Türkmənistan qazı Bakı-Tbilisi-Ərzurum-TANAP vasitəsilə nəql olunacaq, gələcəkdə isə TAP-la Avropaya ixracı nəzərdə tutulur.

ELBRUS CƏFƏRLİ

Pensiya və əməkhaqqı artımı üçün əsaslı mənbələr

2025-ci ildə sosial tutumlu sahələrin maliyyələşdirilməsində mühüm addımlar atılacaq

Məlum olduğu kimi Maliyyə Nazirliyi 2025-ci ilin dövlət büdcəsinin göstəricilərinə dair ilkin parametrləri

açıqlayıb. Büdcə xərclərinin funksional təsnifatı üzrə proqnoz göstəricilərinə ən mühüm yer tutan istiqamət-

lərdən biri sosial müdafiə və sosial təminat xərcləridir. Gələn ilin büdcə xərclərinin strukturunda sosial müda-

fiə və sosial təminat xərcləri 4 milyard 998 milyon manat nəzərdə tutulub ki, bu da 2024-cü ilin mövcud

xərcləri ilə müqayisədə 14 faiz və ya (cari ildə 4 milyard 391 milyon manat) 607 milyon manat çoxdur.

Büdcədə sosial müdafiə xərclərinin məbləği artırılır

Dövlət büdcəsində sosial müdafiə xərcləri üçün əlavə maliyyə təminatının yaradılması 2025-ci ildə sosial sahədə nəzərdə tutulan prioritetlərin, o cümlədən pensiya, minimum əmək haqqı, təqaüd və müavinətlərin artırılmasını təmin etməyə imkan verəcək. Büdcədə sosial xərclər hər zaman prioritetlik təşkil etdiyindən həmin sahəyə əlavə vəsaitlərin ayrılması neçə illərdir ki, büdcə siyasətinin başlıca prinsipləri kimi nəzərdə tutulur. Bu baxımdan növbəti ildə birbaşa büdcədəki sosial təminat xərcləri və Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun (DSMF) özünün yığım gəlirləri ilə birlikdə sosial müdafiə sahəsində artımların böyük bir mənbəyi formalaşacaq.

Qeyd edək ki, sosial təminat və sosial müdafiə xərclərinin mənbəyi həm

dövlət büdcəsinin xərclərinə, həm də Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun büdcəsinə əsaslanır. Ona görə də sosial xərclərin artımında Fondun topladığı məcburi dövlət sığorta yığımları müstəsna rol oynayır. Növbəti ildə Fondun yığımlarında da da əhəmiyyətli artımların olacağı proqnozlaşdırılır ki, bu da Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun özünün büdcəsinin də böyüməsinə səbəb olacaq və həmin mənbədən də sosial məqsədlər üçün əlavə təminatlar yaranmış olacaq. Hazırda həmin yığımlarda ötən illə nisbətə hər ay artım dinamikası qeydə alınmaqdadır.

Minimum əməkhaqqı artımı ilə bağlı təkliflər hazırlanır

yön ediləcəyi gözlənilir.

Beləliklə, yeni ildən minimum əməkhaqqı artımlarına start verilməsi istisna olunmur və minimum əməkhaqqının artırılması ölkə üzrə 700-800 min vətəndaşın əmək haqqının artmasına təsir göstərəcək. Ölkəmizdə dövlət büdcəsindən maliyyələşən bəzi sahələrdə əməyin ödənilməsi Vahid Tarif Cədvəli (VTC) əsasında aparılır. Bu sistemə görə, müxtəlif dərəcələrə sahib işçilərin əmək haqları minimum əmək haqlarının misilləri hesabına formalaşır. Bu baxımdan, minimum əməkhaqqının

Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun büdcəsində də artımlar gözlənilir

2024-cü ilin yanvar-avqust ayları ərzində məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə daxilolmalar 3 milyard 725 milyon manata çatıb ki, bu da əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 10,4 faiz və ya nominal maliyyə baxımından 350 milyon manat çoxdur. Yığımlarda xüsusilə də özəl sektorun payı yüksəlib ki, bunun da başlıca səbəbi ölkə iqtisadiyyatına şəffaflaşma ilə bağlı tədbirlərin nəticəsində qeyri-rəsmi iş yerlərinin rəsmiləşdirilməsi, muzzdlu işçi sayının və əməkhaqqı fondunun “ağarması” prosesi şəraitində sosial sığorta haqları

üzrə yığımların dövrriyyəsinin böyüməsidir. Məhz bu tədbirlər sayəsində 8 ay ərzində qeyri-büdcə təşkilatları üzrə daxilolmalar ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 13 faiz artaraq 2,5 milyard manata yaxın olub.

Göründüyü kimi Fond 8 ayda 350 milyon manat artıq vəsait toplayıb və qarşıdakı 4 ayda bu müsbət tendensiya davam edəcək. Qarşıdakı 4 ayda məcburi sosial sığorta yığımlarının ən azı 2 milyard manat təşkil edəcəyi gözlənilir ki, nəticədə Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun büdcəsinin illik həcmi təxminən 5,7-5,8 milyard manata çatacaqdır. Bu, Fondun cari il üzrə proqnozlaşdırılan 5,3 milyard manat həcmində yığımlarını 400-500 milyon manat üstələməsi deməkdir. Dövlət büdcəsindən cari il üzrə nəzərdə tutulan 1,4 milyard manata yaxın transferi də nəzərə aldıqda Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun cəmi gəlirləri və büdcəsi 7,3 milyard manatı ötecek. Nəticədə Fondun gəlir və xərcləri 2024-cü il üzrə təsdiq edil-

miş 6,9 milyard manatdan çox olmaqla əhəmiyyətli məbləğdə profitit yaranacaq. Yeni cari ildə bütün sosial müdafiə xərcləri tam maliyyələşdirildikdən sonra Fondun büdcəsində təxminən 400 milyon manat qalıq formalaşacaq ki, həmin vəsaitlər 2025-ci ilin büdcə xərclərinə yönəldiləcək. Bu isə o deməkdir ki, 2025-ci ildə sosial müdafiə və təminat xərclərinin cəmi məbləği dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş 4 milyard 998 milyon manat vəsaitdən başqa, Fondun təxminən 7,3 milyard manat məbləğində büdcəsi ilə birlikdə 12 milyard manatı ötmüş olacaq. Bu, cari illə müqayisədə təxminən 1 milyard manat əlavə sosial mənbə deməkdir.

Beləliklə, 2025-ci ildə sosial müdafiə xərclərinin ümumi həcmi 12 milyard manatdan çox olmaqla cəmi büdcə xərclərinin 30 faizini təşkil edəcək. Həmin vəsaitlər hesabına gələn il sosial tutumlu prioritetlərin maliyyələşdirilməsində mühüm addımlar atılacaq.

Pensiyalar orta aylıq əməkhaqqının artımına əsasən müəyyən olunsun

Pensiyaların artımı isə 2024-cü ilin yekununda ölkə üzrə orta aylıq əməkhaqqının faizinə əsasən müəyyən olunsun. Çünki orta aylıq əməkhaqqının artımı, eyni zamanda, pensiyaların artmasında da əsaslı rol oynayır və bu baxımdan 2025-ci ildə pensiyalardakı artım məbləği bu göstəriciyə əsasən müəyyən olunsun. 2024-cü il avqustun 1-i vəziyyətinə ölkə iqtisadiyyatında muzzdlu çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 8,3 faiz artaraq 1002,4 manat təş-

kil edib. İlin sonunda orta aylıq əməkhaqqının 10 faiz artacağı proqnozlaşdırılır ki, nəticədə pensiyaların artımı eyni rəqəm üzrə təmin ediləcək. Büdcədə sosial təminat xərclərinin artımı ilə bağlı müəyyən edilmiş məbləğ və Sosial Müdafiə Fondunun proqnozlaşdırılan yeni büdcə gəlirləri hesabına yaranacaq əhəmiyyətli mənbələr növbəti ildə müxtəlif sosial sahələr üzrə, xüsusilə də təqaüd və müavinətlərin də artımı üçün də zəmin yaradır.

E.CƏFƏRLİ

Zəngəzur dəhlizi “düyünü” nü kim açacaq?

2020-ci il Vətən müharibəsinin ən mühüm reallıqlarından biri də Ermənistanın Zəngəzur dəhlizini açmaqla bağlı

üzərinə götürdüyü öhdəlikdir. Artıq 4 ildir ki, adekvat addımlardan boyun qaçıran, dəhlizin açılması məsələsinə uza-

dan, beləliklə, regionda yaranan yeni ticari imkanları bloklayan Ermənistan qeyri-konstruktiv mövqe nümayiş etdi-

rir. Təəssüfləndirici haldır ki, Ermənistan “bu yolda” dəstək olanlar arasında region ölkələrinə də təsadüf olunur.

Məsələn, İranın zəngəzur dəhlizi məsələsinə qatı və hətta “qırmızı xətt” nisbətində baxış sərgiləməyi kimi...

Yeni ticari münasibətlərin pasportu...

Zəngəzur dəhlizinin Mərkəzi Asiya - Cənubi Qafqaz - Kiçik Asiya coğrafiyası üçün yaradacağı üstünlüklər böldür - yeni münasibətlər sisteminə əhəmiyyətli yer tutacaq dəhliz Şərq-Qərb iqtisadi əlaqələrində əsas tranzit xətti olmağa ən real namizəddir. Dəhlizi digər yollardan fərqləndirən cəhətlər sırasında isə rentabellik, əlverişli coğrafi mövqe, təhlükəsizlik və hazır infrastrukturlara malik olması yer alır. Başqa sözlə, Zəngəzur dəhlizi iki sivilizasiya arasında yeni ticari münasibətlərin pasportu kimi çıxış etmək məsuliyyətini üzərinə götürməyə hazırdır.

Ermənistanın dəhlizlə bağlı qey-

lik üzrə Ali Şurasının rəhbəri Əli Əkbər Əhmədianın Moskva səfəri baş tutdu və Şoyqu ilə müzakirələrin ikinci raundu start götürdü - görüş zamanı Rusiya İran rəsmisinə ölkəsinin Zəngəzurda bağlı mövqeyinin dəyişmədiyini bildirdi;

- Rusiya Təhlükəsizlik Şurasının katibi Sergey Şoyqu sentyabrın 17-də yenidən Tehrana yola düşdü və İranda prezident Məsud Pezeşkiyanla görüşdü, ona Rusiya lideri Putinin mesajını çatdırdı.

Beləliklə, təxmini mənzərə göz önündə canlanır. İranın hansı “səbəblərdən” Zəngəzur dəhlizinə “qırmızı işıq” yandırmasından asılı olmayaraq mövqeyi qeyri-adekvatdır. Ştrixlərə diqqətlə baxdıqda İranın sanki Ermənistanı dəstəkləyən Qərblə “işbirliyinin” iştirakı belə görünür...

Moskvanın argumentləri İranı uzlaşdırmaya gətirəcəkmi?

İranın “oyunpozanlıq” etməsi isə anlaşılan deyil. Məsələnin mahiyyətinə keçməmişdən əvvəl qeyd etmək yerinə düşər ki, Zəngəzur dəhlizinin açılması Tehranın ticari əlaqələrinə də müsbət təsirlərini göstərmə perspektivinə malikdir - dəhlizlə uğurlu integrasiya nəticəsində İran xüsusilə Şərq kontingenti olan Mərkəzi Asiya və Çin ilə əlaqələrində yeni kontent yarada bilər. Bu-

nun üçün həm iqtisadi, həm də ticari imkanlar açıqdır. Amma Tehranın “qırmızı xətt” bəyanatı ilə qətiləşdirdiyi hazırkı “mövqeyi” bu uzlaşmadan və perspektivdən uzaqdır. İranın Zəngəzurda bağlı mövqeyi o qədər bərkəndir ki, hətta müttəfiqi Rusiyanın məsləhətlərinə və dəhlizlə bağlı fikirlərinə belə radikal qarşılıq verir. Məsələn: Rusiya XİN sözçüsü Mariya Zaxarova “Moskva Zəngə-

zur dəhlizi ilə bağlı öz argumentlərini təqdim edib və İranın bunu başa düşəcəyinə ümid edir” deməklə rəsmi Tehranı məsələdə anlayışa dəvət etməsi qarşılığında İran Elmi Hövzələrin rəhbəri, İran Konstitusiyasının Keşikçilər Şurasının üzvü Ayətullah Əlirza Ərafi “Rusiya xəbərdarlıq edirik: Zəngəzur dəhlizinin mülikiyyət məsələsi bizim qırmızı xəttimizdir” cavabını verir. Etirazın səbəbi açıqlanmış, argument səsləndirilmiş - sadəcə bərkəndli mövqe üzərində əsassız ısrar edilir.

“Qırmızı xətt” dəhlizdirmi? - İranın sərhəd narahatlığı nədən qaynaqlanır?

Bu düşüncənin ilkin səbəbi İranın ciddi cəhdlə Zəngəzur məsələsi ilə sərhəd məsələsinə paralelləşdirməsidir. Bir müddət öncə iranlı deputat Fədhüseyn Maleki Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı danışıqları bu yolla “Azərbaycanı erməni keçid məntəqələri olmadan Naxçıvanla birləşdirmək üçün nəzərdə tutulan “Zəngəzur dəhlizi” adlandırmışdı - vur-

Və nəhayət, İranın bu qeyri-adekvat mövqeyi Ermənistan üzərindən bölgədə bəzi oyunlar qurmağa çalışan Qərbin arzuları ilə “üst-üstə düşür”. Başqa sözlə, bu ya Qərb İran əlaqələrinin Ermənistan kəşmişinə gətirib çıxardığını deməyə əsas verir, ya da Tehranın da bu məsələdə öz korporativ marağı üçün istifadə arzusunu ortaya qoyur. Tehran sanki bu addımı ilə Qərblə “gəl-gəl” deyir. Anlaşmanın mümkünlüyünün komponentləri də göstərilir - Ermənistan Qərb üçün “əhəmiyyətini” artırıdca, İran özünün

ğuya xüsusi diqqət yetirmək görür. Belə çıxır ki, İran Azərbaycanı Naxçıvanla birləşdirən yola üçtərəfli Bəyanata əsasən Rusiyanın nəzarət etməsinə qəbul etmir. Məhz Malekinin açıqlaması Tehranın əsl niyyətini üzə çıxarır. Dekmə ki, iranlı deputatın məntiqə-qincə Tehranın əsl “qırmızı xətti” üçtərəfli Bəyanatda nəqliyyat nəzarətinin Rusiya Federasiyası Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin Sərhəd Xidmətinin orqanları tərəfindən həyata keçirilməsi məsələsinin yer almasıdır. Bəs niyə Tehran bu məsələdən çəkinir - axı,

sərhəd yerləşmədən maksimum istifadə etməyə çalışır. Hətta bəzi siyasi ekspertlər İranın bu yolla özünə yönəlik sanksiyaları yumşaltmaq haqqında danışığa getməyi düşündüyünü belə vurğulayırlar...

Paralel olaraq diqqət yetirilsə, Qərbin, konkret ABŞ-in Zəngəzur ərazisinə əsgər toplanması, silah-sursat daşması, hətta bu sursatların bir çoxlarını birmənalı şəkildə İrana qarşı hədəflənməsi Tehran tərəfindən susqunluqla qarşılınır - axı bir müddət öncə yayılan məlumatlarda açıq şəkildə bildirilir ki, ABŞ-in Zvartnosta ənənə “xüsusi təyinatlı” təyyarələrindən birində İran ərazisindən buraxılan raketlərin və digər təyyarələrin trayektoriyalarını izləyən xüsusi alətlər

Rusiya ilə yaxın əlaqələrə malik olması İran üçün xüsusi bir üstünlük formalaşdırır.

Demək ki, İran-Ermənistan sərhədi Tehranın bilinməsinə istəmədiyi bəzi məqamlara “şahidlik” edir. Əks halda sərhəddə kimin və ya necə dayanması niyə problem yaratmalıdır? Ola bilər ki, Rusiyanın həmin əraziyə gəlişi İranın bir sıra ticari maraqları ilə üst-üstə düşür. Bunu açıq dilə söyləyə bilməyən İran isə dəhliz məsələsi ilə “milli maraqlar” məsələsinə tərəzidə bərabərləşdirir...

Moskva-Tehran “trafiki”... Ortaq məxrəc tapılacaqmı?

trafiki” hər şeyi açıq aydın ortaya qoyur:

- Avqustun 5-də Rusiyanın Təhlükəsizlik Şurasının katibi Sergey Şoyqu Tehrana səfər etdi və İranın Milli Təhlükəsizlik üzrə Ali Şurasının rəhbəri Əli Əkbər Əhmədianla danışıqlar apardı;

- Ardından Şoyqu Bakıya gəldi - avqustun 18-19-da isə Rusiya Prezidenti Azərbaycan paytaxtını ziyarət etdi, fərqli cəhətlər üzrə tranzit daşımaqların daha da effektivləşdirilməsi məsələsinə toxundu: həm Şimal-Cənub dəhlizi, həm də digər kommunikasiyalar barədə açıq fikirlər səsləndirdi;

- Ötən həftə İranın Milli Təhlükəsiz-

ABŞ-dan separatizmə dəstək

Oyunların arxasında Bayden administrasiyası dayanır

Vaşinqton “Qarabağ erməniləri kartı”nı yenidən işə salmağa çalışır

Ermənipərəst zəncirin köhnə-yeni halqaları...

Təəssüfləndirici haldır ki, bəzi güclər bu reallıqlarla “barışmaq istəmir”. Məsələn, Fransanın təmsilində bəzən Milli Assambleyanın separatizmə açıq dəstək verən “qərarların”, ABŞ-in təmsilində Konqresin ayrı-ayrı nümayəndələrinin ermənipərəst çağırışlarının, hətta 2023-cü ildə könlüllü şəkildə Qarabağdan Ermənistanı köçürən ermənilərin “hüquqlarının bərpası”, onların “qaçqın” kimi tanınması cəhdlərinə görürük. Bunların altında yatan məqsədlər isə hər kəsə aydındır:

- Həmin güclər erməni kartı ilə bölgəyə bu və ya digər şəkildə nüfuz etməyin mexanizmini araşdırırlar;

- Hər iki dövlətin bəzi siyasi dairələri “erməni lobbisinin” dəstəyini qazanmağa çalışırlar;

- Azərbaycanı yaratdığı yeni iqtisadi mənzərəni həzm edə bilmirlər;

- Regionda yeni tarazlığın formalaşdığını qəbul etmək istəmirlər;

- Süllün və sabitliyin bərkəndirilməsindən “narahatlıq keçirirlər”.

Beləliklə, qeyd edilən mənzərə ortaya çıxır: özünü demokratiyanın “keşikçisi” və ya “bəşiyi” sayan ölkələr qeyri-hüquqi proseslərə “start verməyə” çalışır, aparıcıları hüquqi ədalətsizliyi daha da dərinləşdirməyə niyyətliirlər. Hətta bu yolda Ermənistanı silahlandırmaqdan belə çəkinməyən adçıqkəllən güclər regionda distabilliyə rəvac vermiş olurlar. Bəzi məqamlarda bu cəhdlər keçmiş “Qarabağ münaqişəsi”ni canlandırmayaraq üçün sistemli addımlar kimi də nəzərə çatır - onlar bunun üçün paralel iş aparırlar:

- həm Ermənistanı silahlandırır;

- həm separatçı tör-töküntünü “bir araya gətirməyə” çalışırlar;

- həm də könlüllü şəkildə Ermənistanı köçürən erməniləri özlərinin yalan təbliğat kampaniyasına “calaq” edirlər.

Dəfələrlə Fransanın və ABŞ-in qanunverici orqanlarının “təmsilçilərinin” Ermənistan paytaxtında aidiyyəti olmayan “qarabağlı ermənilərlə” görüşlər keçirdiyinin şahidi olmuşuq - hətta separatçı rejimin töküntüləri ABŞ Konqresinə “dəvət alır”, ABŞ Konqresində “Dağlıq Qarabağın sülutu”na həsr olunan “tədbirlər” keçirilir. ABŞ və Fransanın aparıcı qurumlarının - hökumət, parlament və vətəndaş cəmiyyəti institutları səviyyəsində ləğv edilmiş “Dağlıq Qarabağ erməniləri”nə dəstək verən çoxsaylı təşəbbüslər bu “ermənipərəst maraq zənciri”nin halqaları kimi özünü ortaya qoyur.

Ermənilərin nəzarətindəki ştatların kongresmenləri...

Bir neçə gün öncə, konkret sentyabrın 18-də ABŞ Konqresində Azərbaycanın Qarabağa “təcvüzü” ilə bağlı “Artsax Gəlirlərinin Bərpası Aktı”nın müzakirəyə çıxarılması da bu ermənipərəst zəncirin yeni halqası kimi ortaya qoyulmuşdur. Konqresin erməni məsələsi üzrə qrupunun sədr müavini Adam Şiff və bir neçə ermənipərəst kongresmen (onlar barədə aşağıda geniş məlumat veriləcək - red.) 2024-cü il üçün “Artsax Gəlirlərinin Bərpası Aktı”nın 18 sentyabrda qəbul edilməsinə dair təklif irəli sürüb - təklifdə birmənalı olaraq böl-

gədə qeyri-sabit durum yaratmaq, Azərbaycanın suveren hüquqlarının pozulması, gərginliyin artırılması (burada hətta müharibəyə təhrikə bağlı epizodlar belə yer alır - P.İ), demokratiyanın pozulması halları “göz oxşayır”. Bu “təklif” Qarabağı könlüllü tərk etmiş ermənilərin hüquqlarından çox, Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünə təhdid kimi qiymətləndirilməlidir. Təklifin mahiyyətinə keçməmişdən öncə təşəbbüskərlərinə diqqət yetirək. 2024-cü il “Artsax Gəlirlərinin Bərpası Aktı”nı “dəstəkləyənler:

Erməni ordenli Şiff...

O ki qaldı, “təşəbbüsü” ortaya atan Adam Şiffə, onunla bağlı çox fakt səsləndirmək olar - amma biri yetərlidir. 2022-ci ildə

Kongresmenlərin “söykəndikləri” “piar kampaniyası” da bu təşəbbüsün Cənubi Qafqazda gərginliyin artmasına xidmət etməsinə göstərir. Məsələn, “Freedom House”

Eyni sözləri OCCRP tərəfindən sifariş edilmiş “arazdırma” haqqında da demək olar. “Eynicinsli yalanlar” kampaniyası həm də əyani dəstəklə “genişləndirilir”. Burada isə ermənipərəst USAID rəhbəri Samanta Pauer “dövvrəyə girir”. Ruben Vardanyanın yaxın tərəfdaşlarından olan Pauerin iştirakı ilə “USAID arazdırması ermənilərin Qarabağdan kütləvi köçü” bəyanatının məzmunu birmənalı şəkildə yalan və qorəz üzərində qurulub. “Arazdırma” 100.000-dən çox Qarabağ ermənisinin guya bir həftə ərzində Ermənistanı qaçdığı yazılır - halbuki, Azərbaycan sərhəd-

Adam Şiff, Frenk Pallon, Cekli Speyer kimi kongresmenlərin nümayəndələr Palatasının və Senatın Təxsisatlar üzrə Alt Komitələrinə müraciəti əsasında ABŞ hökuməti Ermənistanı və Qarabağdakı separatçılara 2 milyon dollar həcmində maliyyə dəstəyi göstərilməsi ilə bağlı qanun qəbul etmişdi.

adlı anti - Azərbaycan mövqeyi ilə tanınan

“qurumun” hazırladığı “2024-cü il üçün xüsusi hesabatda” “Dağlıq Qarabağdakı etnik ermənilər”in Azərbaycan dövləti tərəfindən “qəsdən müntəzəm hücumlara”, “hədə-qorxulara”, “elementar hüquqların və normal yaşayış şəraitinin yadrlanması” və “məcburi köçkünlüyə” məruz qalması “sənədləşdirilir” - halbuki, həmin ermənilərin Qarabağı öz istək və arzuları ilə tərk etməsi faktlaşdırılıb. O ki qaldı,

də onların öz xoşları ilə getməsinə izləmək və ya videoreportaj etmək üçün bütün şəraiti yaratmışdı. Ən “maraqlısı” isə bu prosesin “şahidi” qismində məhz Pauerə istinad olunmasıdır. Hesabatda ABŞ-in Qarabağ ermənilərinə 11,5 milyon dollar məbləğində “humanitar yardım” ayırdığı “xüsusi qeyd edilir”.

Eyni zamanda, fransalı deputat Natali Luazonun “fəaliyyəti” diqqətdən kənarda qala bilməz - hətta bir az da qabaqda gedən Luazo ermənilər üçün “etnik təmizlənmə günü” koş etmək arzusunda idi. Parisin Avropa Par-

etdrib, ABŞ Zəngəzura əsgər toplayıb, ermənilərə birgə hərbi təlimlər keçirilib. Bu, daha onu göstərir ki, adçıqkəllən güclər region sabit inkişafında maraqlı deyillər və Ermənistanın əli ilə sülhə xələf gətirməyə çalışırlar.

Paralel olaraq “təşəbbüsdə” Ermənistanı irimiqyaslı iqtisadi yardımlardan bəhs olunur. Bu da hər kəs üçün “bəlli həvadır”. ABŞ-in “iqtisadi yardım” adlandırdığı nəsnə birmənalı şəkildə silahlandırmaqdır. Axı, Ermənistan

Şiff, həmçinin 2011-ci ildə erməni-amerikan dostluq əlaqələrinin möhkəmlənməsinə və inkişafına, habelə qondarma erməni soyqırımının beynəlxalq səviyyədə tanınmasına mühüm töhfəyə görə Mxitar Qoş ordeni, 2021-ci ildə isə Dostluq ordeninə layiq görüldü.

“Freedom House”un yalan hesabı...

digər “komponentlərə” Qarabağ Azərbaycan torpağıdır və 30 il işğal altında qalıb - hazırda öz yalanları ilə separatizmi yenidən canlandırmaya çalışan “Freedom House” bu 30 il müddətində torpağından qovulan və əsl məcburi köçkünlüyə sürüklənən azərbaycanlıların hüquqlarını niyə qorumurdu?

Bu “faktarəddincə hesabat”ın əlaqələndiriciləri arasında isə kimlər “yer almır” - “Freedom House”, Demokratiya Fondu, Vəznədar Helsinki Vətəndaş Assambleyası, Hesabatda Anuş Bağdasaryanın bir neçə bölməni tərcümə etməsi vurğulanır - artıq şərhə ehtiyac qalmır...

Pauer, Luazo və başqaları...

lamentindəki “nümayəndəsi” ermənidən bəstər erməniliyi ilə ad çıxarır.

Paralel fəaliyyəti ABŞ-in aparıcı piar şirkətlərinin (məs., Edelman şirkəti - ABŞ-in ən iri piar şirkətidir) Azərbaycanı qarşı beynəlxalq media kampaniyasına cəlb edilməsində də görürük. Beləliklə, başlanan bu anti-Azərbaycan kampaniyası məqsəddi və kompakt halda həyata keçirilir - illərlə “hüquqdan danışanlar” bu gün hüququ danışanlara çevriliblər.

hansı sahələr üzrə “inkişaf etdirilir”, ABŞ hökuməti ilk olaraq başa cavab versin. İqtisadiyyat sahələri başqa dövlətlərin şəxsi mülkinə çevrilmiş ölkənin hansı inkişafından dən vururlar?

Halbuki Azərbaycanın təqdim etdiyi sülh yolu Ermənistan üçün həm xilas, həm də inkişaf yoludur. “İnkişaf” adı altında Ermənistan terror arzuslarını daha da pardaqlandırmayaraq isə regionda təxribatçı toqquşmalar yaratmaq istəyindən uzağa gedə bilməz.

Kongresmenlər böyük səhvə yol verirlər...

5 aprel görüşündə imzalanmış Aİ-ABŞ-Ermənistan üçtərəfli bəyanatı da məhz bu hədəfə köklənib - Qərb özünün çirkəli pul-yuma mexanizmini bu dəfə Ermənistanı transfer edir. “İnkişaf hədəflənmiş” gizli qara maliyyə məhz Ermənistanı “ağlana-caq”, yenidən bu və ya başqa yollarla Qərblə istiqamətlənəcək. Plan bundan ibarətdir.

Bunun üçün isə Qərb birinci növbədə 30 il əlində aktiv karta çevirdiyi “Qarabağ məsələsi”ni yenidən geri qaytarmağa çalışır - “etnik təmizləmə” haqda oxunan “xor məhənlər”, verilən “bəyanatlar”, keçirilən “göstərlər” qəbul olunan qərarlar ilk növbədə bunun üçündür. Təsədüfi deyil ki, Şiff və digər kongresmenlər Azərbaycanın suveren aktivlərinə sahib olan bütün ABŞ maliyyə institutlarından bu aktivlər barədə ABŞ Xəzinədarlığının Xarici Aktivlərə Nəzarət Ofisinə məlumat verilməsini istəyir - Qanunun qəbulundan sonra 60 gün ərzində prezident bu aktivlərə işə qatdıqları blokla-məli, blokdan sonra isə 90 gün ərzində onlara həbs qoymalıdır. Onların fikrinə, “Artsax Gəlirlərinin Bərpası Fondu” Azərbaycanın müasirəyə edilmiş aktivlərini alacaq və daha sonra bu vəsaitləri Azərbaycanın “hərbi hücumu” nəticəsində əmlakı, biznesi və iş yerlərini itirmiş “Artsaxdan” didərgin düşmüş ermənilərə kompensasiya vermək üçün istifadə edəcək. Aydındır ki, bu təklif dövlətin suveren aktivlərinin talanması deməkdir.

Bu isə ABŞ-in üzdə demokrat, arxada isə mərkəli maskasını növbəti dəfə cırr. Bayden administrasiyası anlamalıdır ki, Azərbaycanı yaratdığı yeni siyasi-hərbi reallıqlar əbəddir - onların hər hansı bir oyunu bu reallıqları poza bilməz. Şiff və onun kimiləri isə erməni çubuğu ilə oturmaq qalxan kuklalarıdır - ABŞ-in ermənilərə “təslim” olmuş kongresmenləri öz ölkələrinin maraqlarına zidd olaraq belə bir “təşəbbüsü” dəstəkləməklə böyük səhv edirlər...

Parviz İSMAYILOV

Türkiyə Prezidentindən mühüm mesajlar

BMT Baş Assambleyasının 79-cu sessiyasında iştirak etmək üçün Birləşmiş Ştatlarda səfərdə olan Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan mühüm açıqlamalar verib. Ərdoğan bildirib ki, Türkiyədə son vaxtlar bölgədə və dünyada baş verən hadisələri, eləcə də rəqəmsal hücumları nəzərə alaraq müdafiə sənayesi başda olmaqla, bütün digər təhlükəsizlik imkanları səfərbər edilib. Birləşmiş Ştatlara gələcək münasibətlərdən danışıqdan R.T.Ərdoğan deyib ki, prezident seçkilərində kimin qalib gəlməsindən asılı olmayaraq, Türkiyənin ABŞ-a yanaşması və yüksək sə-

viyyəli dialoqu dəyişməyəcək.

Nyu-Yorkdakı Türk Evini ziyarət edən Türkiyə Prezidenti NATO ilə münasibətlərin vəziyyətinə də diqqət çəkib. Bildirib ki, Türkiyə NATO-nun əsas üzvlərindən biridir: “Eyni zamanda, Avropa İttifaqına üzvlüyə namizəd ölkəyik. Qərb dünyası ilə əlaqələrimizi gücləndirməklə yanaşı, Şərqdən də uzaqlaşmışıq. Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı, BRICS kimi qurumlarla əlaqələrimizi inkişaf etdirməkdə qərarlıyıq. Bu istiqamətdə son vaxtlar çox ciddi addımlar atmışıq”.

“Türkiyənin bəzi məsələlərdə ABŞ ilə fikir ayrılığı var”

R.T.Ərdoğan, həmçinin söyləyib ki, Türkiyənin milli təhlükəsizliyinə təsir edən bəzi məsələlərdə ABŞ-la fikir ayrılığı var: “ABŞ-dan olan dostlarımızla hər görüşdə deyirik ki, PKK, YPG, İŞİD, FETÖ kimi terror təşkilatlarına dəstəyi dayandırınlar. ABŞ-nin Türkiyənin müdafiə sənayesi ilə bağlı irəliləyən möhüddüyyətlər iktərəfli etimad mühitinə mənfi təsir edir”. Türkiyə lideri Ankara-Vaşinqton münasibətlərinin son vaxtlar müsbət təpmlə inkişaf etdiyini də diqqətə çatdırsa da, terrorla mübarizədə mövqeyinin dəyişməz olduğunu qeyd edib.

Məlumdur ki, Türkiyə regionda, o cümlədən Yaxın Şərqdə sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin olunması üçün mühüm təşəbbüslərlə çıxış edir. Uzun illərdir ki, Suriya böhranı da region üçün təhdid olduğundan rəsmi Ankara bu problemin tezliklə həllinin tərəfdarıdır. Suriyada qeyri-sabitlik, eləcə də PKK/YPG terrorçularının mövcudluğu Türkiyənin təhlükəsizliyi üçün problem olaraq qalır. Ona görə də, Ankara davamlı olaraq İraqla yanaşı, Suriya ərazisində də antiterror

dərməsinə dair məlumatlar da yayılmışdı. Hələ iyul ayında Türkiyə Milli Müdafiə Nazirliyinin rəsmisi Zeki Aktürk keçirdiyi brifinqdə bu məsələyə münasibət bildirərək demişdi ki, Türkiyə Silahlı Qüvvələri prosesləri yaxından izləyir: “ABŞ regiondakı bazalarının havadan müdafiəsini təmin etmək məqsədilə əraziyə “Avenger Stinger” havadan müdafiə sistemləri göndərib. Mütəfəqqimiz ABŞ-dən gözləntimiz İŞİD-lə mübarizə böhanəsi ilə terror təşkilatı PKK/YPG-yə verdiyi bütün dəstəyi dayandırmasıdır. Gözləntimiz odur ki, ABŞ bir terror təşkilatı ilə əməkdaşlıqla başqa birinə qarşı mübarizə aparılmasının doğru olmadığını anlasın və terrorla mübarizəmizə səmimi dəstək versin”. Baş verənlərə rəğmən perspektivdə Türkiyənin antiterror əməliyyatlarını gücləndirməsi gözləniləndir. Ankara bu istiqamətdə tərəfdaşlarla əməkdaşlığı da genişləndirə bilər.

tədbirləri həyata keçirir. Bunun nəticəsində də xeyli sayda terrorçu zərərsizləşdirilib. Bir müddət öncə ABŞ-ın Suriyanın şimalındakı PKK,

Ərdoğan, həmçinin qeyd edib ki, müəyyən dairələr Türkiyə haqqında mənfi imic formalaşdırmaq üçün Konqres təzyiq göstərməyə çalışırlar. Onun sözlərinə görə, tarixi həqiqətlərlə bağlı təhrif olunmuş məlumatların məktəb dərslərinə salınmasına da cəhdlər edilir ki, bu da gənclərin təfəkkürünə təsir edir. O vurğulayıb: “Tarixi reallıqlar alimlər tərəfindən öyrənilməli, siyasi manipulyasiya aləti kimi istifadə edilməməlidir. Belə mövqe nə ABŞ-Türkiyə əlaqələrinə, nə də Türkiyə ilə Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşması prosesinə töhfə verməyəcək”.

Cənubi Qafqazdakı vəziyyətə toxunan Türkiyə lideri vurğulayıb ki, re-

Ərdoğan: Azərbaycan və Ermənistan üçün mühüm fürsət yaranıb

möhkəmlənməsinə töhfə verməkdir: “Biz dövlətlərin suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə, habelə beynəlxalq hüquq normalarına hörməti sarsılmaz hesab edirik. Müasir dünyanın bu prinsiplə

hər zaman olduğundan daha çox ehtiyacı var”. Türkiyə Prezidenti qeyd edib ki, bu məqsədlərə nail olmaq üçün çoxqütblü dünya nizamını gücləndirmək lazımdır. Ərdoğan BMT Təhlükəsizlik Şurasının strukturunda islahatlara çağırıb. O əlavə edib: “İkinci Dünya müharibəsindən sonrakı dövrdə yaranan ikiqütblü dünya, eləcə də birqütblü dünya artıq tarixə qovuşub”. “BMT Təhlükəsizlik Şurasının beş daimi üzvünün maraqları dünyadakı proseslərin gedişini müəyyən edə bilməz. Dünya beş dövlətdən böyükdür və mən bunu BMT Təhlükəsizlik Şurasının tribunasiyadan bir daha böyünmürəm”, - deyər Türkiyə lideri daha sonra bildirib.

gionda uzunmüddətli sülhün və sabitliyin təmin edilməsi kontekstində Azərbaycan və Ermənistan üçün mühüm fürsət yaranıb. Onun sözlərinə görə, Türkiyənin prinsipial mövqeyi fikir ayrılıqlarının aradan qaldırılmasına, sülhə və mehriban qonşuluq münasibətlərinin

Fransada yeni hökumət hədəfdə

Fransada Makronun rəhbərlik etdiyi mərkəzçi “İntibah” koalisiyası əvvəlcə Avropa Şurası Parlament Assambleyasına (AŞPA), bunun ardınca isə Milli Assambleyaya seçkilərdə acınacaqlı məğlubiyyət uğradıqdan sonra ölkə daha ciddi kateqoriyalıqla üz-üzə qalıb. Əslində, seçkilərdəki məğlubiyyət bütövlükdə, Fransa cəmiyyətinin Makronun apardığı siyasətə etimadsızlığının əyani göstəricisidir. Makronun sərəşsəz idarəçiliyi ölkə daxilində problemlərə yol açmış kimi, beynəlxalq səviyyədə də Fransanın imicini ciddi şəkildə zədələyib. Bunun fərqi olan xalq da hakimin komandanın iqtidardan gətməsini istəyir və öz iradəsini seçkilərdə ortaya qoyub. Makron isə məğlubiyyət acısı yaşamasına rəğmən, hakimiyyətdən gətmək istəmir və müxtəlif maneəvrlərlə özünün və komandasının reabilitasiyasına nail olmağa çalışır. Makron əvvəlcə manipulyasiyalara əl atmaqla Milli Assambleyaya növbədənəknər seçkilərdən qalib çıxmağa çalışdı. Bu, baş tutmadıqda isə “B” planına əl atmaq məcburiyyətində qaldı. Söhbət onun qanunvericiliyə zidd olaraq özünə yaxın hökumət formalaşdırmaq cəhdindən gedir. Ümumi qənaət belədir ki, Makron yeni hökumətin formalaşdırılması prosesində qanunvericiliyi pozmaqla əslində, seçkilərin nəticələrini ignor edib.

İki cəhdə formalaşan hökumət

Yelisey Sarayının sahibi seçkilərin nəticələrinə hörmətsizlik etməklə parlament çoxluğunun mövqeyini nəzərə almadı və bu çoxluğun baş nazir postuna irəli sürdüyü namizədi təsdiqləməkdən imtina etdi. Nəticədə, o, sentyabrın 5-də sabiq Avropa komissarı və Fransanın sabiq xarici işlər naziri Mişel Barnyeni yeni baş nazir postuna gətirməyə nail oldu. 73 yaşlı Mişel Barnye hökumət başçısı postunda 2024-cü ilin yanvarında bu vəzifəyə təyin edilməsi və Fransa tarixində ən gənc baş nazir olmaş 35 yaşlı Qabriel Attali əvəzləyib. Yeni hökuməti formalaşdırmaq da ona həvalə edilmişdi. Lakin burada da ziddiyyətlər yaşandı. Belə ki, Makron Mişel Barnyenin təklif etdiyi ilk siyahını təsdiqləmədi. Bildirilir ki, 16-sı tam ştatlı nazir olmaqla 38 namizəddən ibarət hökumət siyahısında Emmanuel Makronun xoşuna gəlməyən namizədlər olub. Bu baxımdan “son düzəlişlər”ə ehtiyac yaranıb. Məlumatla görə, prezidentin yaxın ətrafı Barnyenin təklif etdiyi namizədlərin siyahısında baş nazi-

rin özünün də mənsub olduğu Respublikaçılar Partiyasının nümayəndələrinin çoxluq təşkil etdiyini bildirib. Makronun təqdim olunan ilk siyahını təsdiqləməməsi də möhz bundan qaynaqlanıb.

Nəhayət, ikinci cəhddən sonra Fransanın yeni hökumətini formalaşdırmaq mümkün olub. Nazirlərin siyahısını Fransa prezident administrasiyasının rəhbəri Aleksis Koler açıqlayıb. Demokratik Hərəkət Partiyasından Avropa məsələləri üzrə keçmiş nazir nümayəndəsi Jan-Noel Barro yeni xarici işlər naziri təyin edilib. O, Fransa prezidenti Emmanuel Makronun təklifi ilə Aİ-nin rifahı və sənaye strategiyasına cavabdeh olan Avropa Komissiyasının vitse-prezidenti vəzifəsinə təyin edilmiş prezidentin “İntibah” partiyasından olan Stefan Sejourneti əvəz edəcək. 41 yaşlı Barro Ali Ticarət Məktəbində və

nin Respublikaçılar Partiyasının Senatdakı fraksiyasının rəhbəri Bruno Retaylota həvalə edilməsi diqqət çəkir. Solçu partiyaların nümayəndələri onu immiqrasiya məsələlərində həddən artıq mühafizəkar olduğuna görə tənqid edirlər - o, əvvəllər əcnəbilərin qəbulu üçün kvotaların tətbiqi və ailələrin birləşməsi üçün şərtlərin sərtləşdirilməsini müdafiə edib, həmçinin

radikal islamizmlə mübarizədə mütəmadi olaraq sərt mövqe nümayiş etdirir. Yeni formalaşan hökumətdə İctimai Həyatda Şəffaflıq üzrə Ali Komitənin rəhbəri Didye Miqot ədliyyə naziri təyin edilib. Medianın gözləntilərinin əksinə olaraq, Barnier İqtisadiyyat, Maliyyə və Sənaye Naziri postunu saxlayaraq iqtisadi şöbəni bölməyib. Həmin nazirliyə Milli Assambleyanın iqtisadi məsələlər komitəsinin keçmiş sədri Antuan Armand rəhbərlik edəcək. Raçida Dati də mədəniyyət naziri vəzifəsinə qorumağa müvəffəq olub. Ölkənin Silahlı Qüvvələr Nazirliyinin keçmiş dövlət katibi Genevieve Dariessec isə bundan sonra səhiyyə naziri postunu tutacaq.

Verilən məlumata görə, yeni təyin olunmuş baş nazir Mişel Barnyenin şənbə günü axşam açıqladığı yeni hökumətin tərkibində erməni əsilli iki nazir də var. Belə ki, Astrid Panosyan-Buve əmək və məşğulluq naziri təyin olunub. Qiyom Kasparyan isə dövlət qulluğu işləri, dövlət fəaliyyətinin sadələşdirilməsi və transformasiyası naziri vəzifəsinə icra edəcək.

Bütün ölkəni bürüyən kəskin etirazlar

Gözlənilirdi kimi, yeni hökumətin mövcud qanunvericiliyin pzlması yolu ilə formalaşdırılması bütün ölkə boyunca

ciddi etirazlara səbəb olub. Daha dəqiq desək, etirazlar yeni hökumətin siyahısı təsdiqlənməzdən əvvəl baş qaldırıb. 38 namizəddən ibarət olan yeni hökumətin tərkibinin əsas mərkəzçi və sağçılardan ibarət olması solçuları qəzəbləndirib. Yeni hökumət elan edilməmiş Fransanın bir çox böyük şəhərlərində Makron-Barnye tandeminə qarşı etiraz nümayişləri elan olunub. Ekoloqlar, Əylməz Fransa Partiyasının üzvləri, solçular, Makron-Barnye tandeminə qarşı assosiasiyalar, tələbə, ətraf mühit və feminist təşkilatların xüsusi fəallıq göstərdikləri bildirilir. “Mişel Barnye hökuməti qurulmamış fransızlar artıq onu istəmir. Xüsusilə üç həmkarlar ittifaqı təşkilatının (Tələbələr İttifaqı, Liseyler İttifaqı və Attac) çağırışı ilə bütün Fransada Makron-Barnye hökumətinə qarşı etiraz nümayişləri keçiriləcək”, - deyər Attac Assosiasiyası bildirib.

Bordo, Mulhouse, Annecy, Rennes, Niort və Fransanın bir çox başqa şəhərlərində təyin olunan etiraz nümayişlərinə “Greenpeace Fransa”, “Nous toutes”, “la

Jeune Garde antifasciste”, “Action justice climat”, “le Planning familial”, “le collectif national” kimi assosiasiyalar da qoşulduqlarını bəyan ediblər. Həmçinin vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları və tələbə birlikləri oktyabrın 1-də əməkhaqqı, pensiya və ictimai xidmətlər üçün böyük səfərbərlik günü ilə əlaqədar Makronun güc tətbiqini pisləmək üçün səfərbər olmağa çağırıb. Əylməz Fransa Partiyası öz saytında “Prezidenti xalqın seçiminə hörmət göstərməyə məcbur etmək” üçün çağırış edib.

O cümlədən Makronun yürütdüyü siyasət və sağ mərkəzçi Respublikaçılar Partiyasının nümayəndəsi Mişel Barnyeni baş nazir təyin etmək qərarı ilə razılaşmayan 1 000-dən çox insan Parisdə Bastiliya meydanı yaxınlığında etiraz nümayişinə çıxıb. Manifest iştirakçıları “Makron, istefa!”, “Lənət olsun Barnye hökumətinə!”, “Seçkilər bizdən oğurlandı!” şüarları sə-

ləndiriblər. Onların əksəriyyəti aksiyaya solçu siyasi partiyaların, o cümlədən “İtaətsiz Fransa” və solçu qüvvələrin “Yeni Xalq Cəbhəsi” koalisiyasının bayraqları ilə gəlib. Nümayişçilərin daşdıqları pankartlar arasında “Beşinci respublika ya son” çağırışları da var. Aksiyada iştirak edənlərin çoxu nazirlərin sağçı siyasətçilərdən və “Respublika naminə birlikdə” prezidentiyə koalisiya üzvlərindən ibarət olmasından da narazılıqlarını bildiriblər. Bütövlükdə, ölkə üzrə gün ərzində 50-yə yaxın nümayiş keçirildiyi bildirilir.

Bu arada Fransa sakinlərinin dördü üçü ölkə prezidenti Emmanuel Makronun narazılığını bildirib. Bu barədə “İfop”un “Journal du Dimanche” qəzeti üçün keçirdiyi sorğunun nəticələrində göstərilir. Nəşr qeyd edib ki, 2018-ci ilin dekabrında “Sarı jiletli” böhranının pik nöqtəsində Zəfər tağı talan edildikdən sonra heç vaxt prezidentin populyarlıq reytingi 25 faizə enməyib və ya ondan imtina reytingi 75 faizə yüksəlməyib.

“Journal du Dimanche”nin yazdığına görə, Makron əsasən “onu korlayan qeyri-münasib eposunda”, eləcə də parlamentin “dağıdılması fiaskosunda” günahlandırılır.

Rəy sorğusu, həmçinin göstərib ki, fransızların 55 faizi baş nazir Mişel Barnyedən narazıdır, baxmayaraq ki, onun hökuməti materialda qeyd olunduğu kimi, hələlik heç bir tədbir görməyib. Sentyabrın 11-dən 20-dək aparılan sorğuda 2098 nəfər iştirak edib.

Fransızların gözləntilərindən uzaq hökumət

“Milli Birlik” parlament fraksiyasının rəhbəri Marin Le Pen Fransanın yeni hökumətinə “keçid hökuməti” və fransızların gözləntilərindən uzaq hesab edir. O, bununla bağlı fikrini “X” sosial şəbəkəsində yayıb. “Son seçkilərdə iki dəfə makronizmin yeddi illik uğursuzluq dövrünü pozmaq istədiyini ifadə edən fransız xalqı, bu axşam iyun ayında ifadə etdikləri təbəddülət və dəyişməlik istəyindən uzaq, yenidən qurulmuş bir hökumət qarşısında qaldı”, - deyər o yazıb.

Siyasətçi vurğulayıb ki, bu hökuməti “keçid hökuməti” sayır. Onun fikrincə, bu, növbədənəknər parlament seçkiləri zamanı yaranmış “qeyri-təbii ittifaqlar”ın bağlanması məqsədini yaranıb. “Biz Fransanın ayağa qalxmasına imkan vermək üçün çağırduğumuz böyük dəyişikliklərə hazırlaşmağa davam edəcəyik”, - deyər siyasətçi vurğulayıb. Eyni zamanda, Marin Le Pen yaxın vaxtlarda hökumətə etimad səsverməsinin mümkünlüyünü şərh etməyib.

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544
“Azərmetbuatıyımı” ASC - 0124411991, 0124404694
“Soma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835
“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
“Türkistan Media Group” MMC – 050 241-48-23
“Region Press” MMC – 055 316-79-01
“Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Hərtərəfli inkişafımız üçün...

Bu proqramların hazırlanması vacibdir

zu barədə “Yeni Azərbaycan”-a açıqlamasında qeyd edib ki, dünyanın istənilən ölkəsinin inkişafı ilk növbədə elm, təhsil və mədəniyyətin səviyyəsi ilə ölçülür. Ekspert bildirib ki, ona görə də elmi-kütləvi, həmçinin mədəni-maarif proqramların inkişafının daha da sürətləndirilməsi istiqamətində görülən işlər tamamilə məntiqi addım olaraq qəbul edilir: “Ölkəmizdə də bu istiqamətdə addımların atılması, dövlətin gördüyü işlər cəmiyyət tərəfindən doğru addım olaraq qəbul edilir. Azərbaycan müstəqilliyini yenidən bərpa etdikdən sonra elmi-kütləvi, mədəni-maarif və təhsil proqramlarının inkişafı ən mühüm məsələ olaraq diqqət mərkəzində saxlanılıb. Elə bu səbəbdən də hazırda bu istiqamətdə nailiyyətlərin olması məntiqidir və əldə olunan nailiyyətlər görülən işlərin məntiqi nəticəsi sayılır. Çünki ölkəni dünyanın elm-mədəniyyət beşiyinə çevirə bilən məhz həmin proqramlardır”.

E.Qafarovun sözlərinə görə, bütün ixtiralar, elmi kəşflər, elm-mədəniyyət nümunələri, ərsəyə gələn əsərlər cəmiyyət üçündür, insan namına yaradılır və faydasını gören də insanlar, ümumilikdə, bəşəriyyətdir: “Deməli, həmin bir əsərlərin, ixtiraların, kəşflərin, əsərlərin yaradılması ənənəsi davam etdirilməlidir. Bu da o deməkdir ki, elmi-kütləvi, mədəni-maarif, təhsil proqramları daha böyük diqqətə layiqdir. Çünki insanların bilik səviyyəsinin, əhatəsinin genişlənməsində, daha da savadlanmasında, informasiya ilə təmin olunmasında, hətta insanların zövqünün formalaşmasında, ümumilikdə, cəmiyyətin həyatında müsbət istiqamətdə mühüm rol oynayır”.

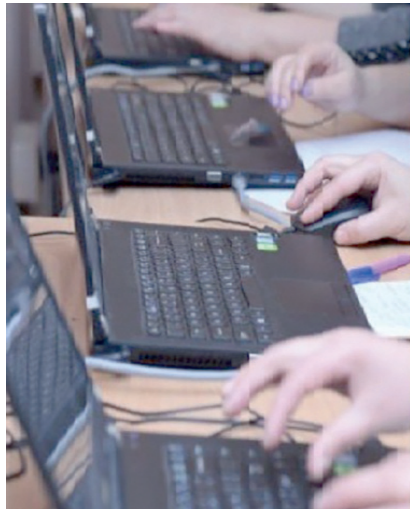
Ekspert qeyd edib ki, elm və təhsil proqramlarının davamlı şəkildə inkişaf etdirilməsi, ilk növbədə bilik səviyyəsinin artmasına, inkişafına və insanların savadlanmasına öz tövələrini verməkdədir: “Bu baxımdan da cəmiyyətin inkişafı, tərəqqisi naminə həmin proqramların mütləmədi şəkildə hazırlanması və inkişafı nəzərdən qaçmamalıdır. Həmin proqramlarının hazırlanmasına xüsusi diqqətin ayrılması, getdikcə həmin diqqətin daha da artırılması bu baxımdan qəbul olunan hesab olunur. Onu da etiraf etmək lazımdır ki, elm və təhsil proqramları, eləcə də cəmiyyətimizin daha da savadlanması, daha dolğun məlumatlara sahib olması üçün əlverişli şərait və kifayət qədər geniş imkanlar da mövcuddur. Əslində, geniş imkanlar dedikdə ilk növbədə ölkəmizdə internet şəbəkəsinin olmasını xatırlatmaq kifayət edir. Bu şəbəkənin köməyi ilə insanlar daim məlumatlanmaq, geniş

Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “Elmi-kütləvi, mədəni-maarif, təhsil proqramlarının hazırlanması” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

və dolğun informasiyalar əldə etmək, eləcə də ötürmək imkanı əldə edirlər ki, bu da hazırda əvəz olunmazdır. Çünki təkə maariflənmək, məlumat əldə etməklə iş bitmir və elminizin, təhsilimizin, mədəniyyətimizin təbliği də xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Hansı ki, bunun üçün internet resurlarından yararlanmağın olduqca böyük faydası var”.

Yeganə BAYRAMOVA

Cəmiyyətimizin daha da savadlanması üçün tariximiz, mədəniyyətimiz və xalqımıza məxsus olan dəyərlər barədə geniş informasiyalara yiyələnmək vacibdir. Əvvəla, tarixi həqiqətlər daha dərindən öyrənilməlidir ki, milli maraqlarımızı da lazımınca müdafiə edə bilək. İllər boyu öz məkrli siyasəti ilə bizə məxsus olanı, tarixi torpaqlarımızı, adət-ənənələrimizi, mədəniyyətimizi, musiqimizi ələ keçirmək istəyən bədnam qonşularımızın olduğunu bilirik. Bilirlik ki, bizə məxsus olan hər şeyə sahib çıxmaq niyyətindədirlər. Bütün bunlara mane olmaq isə hər bir vətəndaşın ən başlıca vəzifəsidir.

Doğrudur, 44 günlük müharibənin məntiqi nəticəsi olaraq, düşmən üzərində mü-

kəmməl qələbə qazanıldı, torpaqlarımız işğaldan azad edildi, bizə məxsus olan hər nə varsa, geri qaytarıldı. Amma unutmaq lazım deyil ki, düşmən olduqca hiyləgərdir və hələ bundan sonra da bizə məxsus olan dəyərlərə əl uzatmayacağını söyləmək olmaz. Biz məhz xalqımıza məxsus olan dəyərləri qorumaq və öyrənməliyə ki, onlara sahib çıxmaq olar. Etiraf edək ki, bütün bunların reallaşması üçün də elmi-kütləvi, mədəni-maarif və təhsil proqramlarının hazırlanmasına xüsusi diqqət lazımdır.

Təhsil üzrə ekspert Elşən Qafarov möv-

İdman

Azərbaycanın uşaq badmintonçuları Gürcüstanda 16 medal qazanıblar

Azərbaycanın uşaq badmintonçuları Gürcüstanın Batumi şəhərində keçirilən beynəlxalq turnirdə 16 medal qazanıblar.

Azərbaycan Badminton Federasiyasından AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, bunlardan 5-i qızıl, 5-i gümüş, 6-sı bürünc mükafatdır.

11 və 13 yaşadək uşaqlar arasında təşkil olunan turnirdə Azərbaycanla yanaşı, Türkiyə, ev sahibi Gürcüstan, Qazaxıstan, Maldiv və Ermənistan badmintonçuları da iştirak ediblər. Turnirdə 17 badmintonçu ilə təmsil olunan ölkəmiz bütün kateqoriyalarda fəxri kürsüdə yer alıb.

U-11
Oğlanlar. Şəxsi yarış
2-ci yer. İsmayıl Qarayev
3-cü yer. Həsən Məmmədov
Qızlar. Şəxsi yarış
3-cü yer. Zərifə Rüstəmov

Qoşa oğlanlar
1-ci yer. İsmayıl Qarayev - Həsən Məmmədov

2-ci yer. Məhəmmədli Ələsgərli - Zülfüqar Kərimli
Qarışıq qoşa
1-ci yer. İsmayıl Qarayev - Lələ İsmayılova

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13
Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi

2-ci yer. Yusif Kamalov - Malik Cəfərov

Qarışıq qoşa

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Banu İbrahimli

2-ci yer. Həsən Məmmədov - Zərifə Rüstəmov

3-cü yer. Zülfüqar Kərimli - Zabito Sadıqova

U-13

Oğlanlar. Şəxsi yarış

1-ci yer. Malik Cəfərov

2-ci yer. Yusif Kamalov

3-cü yer. Əmər Teymurlu

Qoşa oğlanlar

1-ci yer. Əmər Teymurlu - Omar Mehdi